

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล
ตำบลท้ายดง
ปี ๒๕๖๖-๒๕๗๐

จัดทำโดย
นางสาวปณิชา น้อยวังทอง
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
สำนักงานเกษตรอำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

หลักฐานประกอบการพิจารณาประกอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการ
รายบุคคล ตัวชี้วัดที่ ๑.๒ ระดับความสำเร็จของการจัดทำ
แผนพัฒนาการเกษตร ระดับตำบล ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน ๒๕๖๘)
ตามแนวทาง การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ/ตำบล ปี ๒๕๖๒

คำนำ

การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลท้ายดง จัดทำขึ้นมาเพื่อที่จะใช้ประโยชน์เป็นแนวทาง และเป็นข้อมูลในการพัฒนาตำบลวังโป่งด้านการเกษตร ตามโครงการเพิ่มศักยภาพชุมชนด้านการเกษตร โดยเน้นการเก็บข้อมูลในด้านการเกษตรต่างๆ ให้ครอบคลุมทุกๆ หน่วยงาน ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้มีความชัดเจน และสามารถมองเห็นสภาพต่างๆ ในตำบลได้อย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านกายภาพ ชีวภาพ สังคม เศรษฐกิจของตำบล ที่สามารถจะพัฒนาเป็นหมู่บ้านตัวอย่างหรือจุดสาธิตถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรได้

ทั้งนี้ ได้ดำเนินการเก็บข้อมูลรายละเอียดต่างๆ เพื่อที่จะได้จัดทำแผนพัฒนาการเกษตรในตำบล ให้สอดคล้อง และสามารถแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ได้ หวังว่า เอกสารฉบับนี้คงจะใช้เป็นประโยชน์เป็นกรอบแนวทางพัฒนาในด้านการเกษตรของตำบลต่อไป

สำนักงานเกษตรอำเภอวังโป่ง

สิงหาคม ๒๕๖๘

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

สารบัญตาราง

สารบัญรูป

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑	ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	
๑.๑	ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๑
๑.๒	อาณาเขตติดต่อ	๑
๑.๓	การแบ่งเขตการปกครอง	๒
๒	ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)	
๒.๑	ลักษณะภูมิประเทศ	๓
๒.๒	สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๓
๒.๓	ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน	๔
๓	สภาพภูมิอากาศ	
๓.๑	ปริมาณน้ำฝน	๖
๓.๒	อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์	๗
๔	เส้นทางคมนาคม	
๔.๑	ถนนหลวงสายหลัก/สายรอง	๘
๕	แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	
๕.๑	แหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญของตำบลซับเปิบ	๘
๖	สภาพเศรษฐกิจและสังคม	
๖.๑	โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ	๙
๖.๒	จำนวนสมาชิกและแรงงาน	๙
๖.๓	ข้อมูลรายได้เฉลี่ยของเกษตรกร	๑๐
๖.๔	การถือครองที่ดิน	๑๑
๖.๕	การศึกษา	๑๑
๖.๖	สาธารณสุข	๑๑
๖.๗	วัฒนธรรม ประเพณี โบราณวัตถุ โบราณสถานที่สำคัญ	๑๒
๖.๘	สถานที่และแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ	๑๒
๗	การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)	๑๒
๘	องค์กรและสถาบันต่างๆ	๑๓

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรตำบลท้ายดง	
๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของตำบล	๑๕
๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	๑๕
๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร	๒๐
๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	๒๓
๑.๔ สินค้าเกษตรที่สำคัญ	๒๓
๒. ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหา แนวทางแก้ไข	๓๗
บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับตำบลท้ายดง	
๑. แนวทางการพัฒนา	๓๙
๒. สรุปรูปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตร	๔๔
ภาคผนวก	
โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน	๔๓
โครงการส่งเสริมการผลิตและใช้ชีวภัณฑ์ในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช	๔๖
โครงการพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	๔๘
โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยพืชสดเพื่อปรับปรุงบำรุงดิน	๔๙

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ ตารางแสดงเขตการปกครอง ตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์	๒
ตารางที่ ๒ ตารางสรุปเขตการปกครอง ตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์	๒
ตารางที่ ๓ ตารางแสดงชุดดินและความเหมาะสมในการปลูกพืช	๔
ตารางที่ ๔ ตารางแสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ปี ๒๕๖๖ (หน่วยวัด มม.)	๖
ตารางที่ ๕ ตารางแสดงระดับอุณหภูมิสูงสุด – ต่ำสุด (หน่วยวัด Degrees Celsius)	๗
ตารางที่ ๖ เส้นทางระหว่างตำบลกับพื้นที่ภายนอกและระหว่างภายในตำบลท้ายดง	๘
ตารางที่ ๗ แหล่งน้ำที่อยู่ในเขตตำบลท้ายดง	๘
ตารางที่ ๘ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจตำบลท้ายดง	๙
ตารางที่ ๙ ข้อมูลด้านปศุสัตว์ตำบลท้ายดง	๙
ตารางที่ ๑๐ จำนวนสมาชิกและแรงงาน	๙
ตารางที่ ๑๑ ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร ตำบลท้ายดง	๑๑
ตารางที่ ๑๒ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินตำบลท้ายดง	๑๒
ตารางที่ ๑๓ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตำบลท้ายดง	๑๓
ตารางที่ ๑๔ รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับลงทะเบียน	๑๔
ตารางที่ ๑๕ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ ตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์	๑๕
ตารางที่ ๑๖ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร ตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์	๑๖
ตารางที่ ๑๗ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร ตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์	๑๖
ตารางที่ ๑๘ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์	๑๗
ตารางที่ ๑๙ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์	๑๘
ตารางที่ ๒๐ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร ตำบลท้ายดง	๑๘
ตารางที่ ๒๑ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์	๑๘
ตารางที่ ๒๒ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์	๑๙
ตารางที่ ๒๓ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่มะม่วงท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์	๒๐
ตารางที่ ๒๔ แสดงประเภทดินในตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์	๒๐
ตารางที่ ๒๕ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ)สำหรับปลูกข้าว ตำบลท้ายดง	๒๓
ตารางที่ ๒๖ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลท้ายดง	๒๔
ตารางที่ ๒๗ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลท้ายดง	๒๕
ตารางที่ ๒๘ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๖ อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์	๒๖

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ ๒๙ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตำบลท้ายดง	๒๘
ตารางที่ ๓๐ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลท้ายดง	๒๙
ตารางที่ ๓๑ แสดงปริมาณการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตำบลท้ายดง	๒๙
ตารางที่ ๓๒ แสดงต้นทุนการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ต่อไร่ ปี ๒๕๖๖ อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์	๓๑
ตารางที่ ๓๓ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง ตำบลท้ายดง	๓๒
ตารางที่ ๓๔ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลท้ายดง	๓๓
ตารางที่ ๓๕ แสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง ตำบลท้ายดง	๓๔
ตารางที่ ๓๖ แสดงต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง ต่อไร่ ปี ๒๕๖๖ อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์	๓๕
ตารางที่ ๓๗ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๓๗
ตารางที่ ๓๘ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix	๓๘

สารบัญรูป

หน้า

ภาพที่ ๑ แผนที่แสดงขอบเขตอำเภอวังโป่ง	๑
ภาพที่ ๒ แผนที่แสดงสภาพภูมิประเทศอำเภอวังโป่ง	๓
ภาพที่ ๓ แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้ อำเภอวังโป่ง	๔
ภาพที่ ๔ แสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่อปี	๖
ภาพที่ ๕ แสดงกราฟรายได้ในภาคเกษตรตำบลท้ายดง	๑๐
ภาพที่ ๖ แสดงกราฟเปรียบเทียบรายได้เฉลี่ย-หนี้สินเฉลี่ยในภาคการเกษตรตำบลท้ายดง	๑๐
ภาพที่ ๗ แผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลท้าย อำเภอวังโป่ง	๑๓
ภาพที่ ๘ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรกรจำแนกตามอายุ ตำบลท้ายดง	๑๕
ภาพที่ ๙ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลท้ายดง	๑๖
ภาพที่ ๑๐ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน ตำบลชัยเปิบ	๑๗
ภาพที่ ๑๑ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลท้ายดง	๑๘
ภาพที่ ๑๒ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินตำบลท้ายดง	๒๐
ภาพที่ ๑๓ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินประเภทดินในพื้นที่ลาดชันสูง ตำบลท้ายดง	๒๑
ภาพที่ ๑๔ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินประเภทดินในพื้นที่ราบลุ่ม ตำบลท้ายดง	๒๑
ภาพที่ ๑๕ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินตำบลท้ายดง	๒๒
ภาพที่ ๑๖ แสดงแหล่งน้ำผิวดินตำบลท้ายดง	๒๒
ภาพที่ ๑๗ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลท้ายดง	๒๓
ภาพที่ ๑๘ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลท้ายดง	๒๔
ภาพที่ ๑๙ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลท้ายดง	๒๕
ภาพที่ ๒๐ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลท้ายดง	๒๕
ภาพที่ ๒๑ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวในตำบลท้ายดง	๒๖
ภาพที่ ๒๒ แสดงวิธีการตลาดข้าว อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์	๒๗
ภาพที่ ๒๓ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ)สำหรับปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๒๘
ภาพที่ ๒๔ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์(พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลท้ายดง	๒๘
ภาพที่ ๒๕ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตามระดับชั้นความเหมาะสมตำบลท้ายดง	๒๙
ภาพที่ ๒๖ แสดงปริมาณการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตำบลท้ายดง	๓๐
ภาพที่ ๒๗ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตำบลท้ายดง	๓๐
ภาพที่ ๒๘ แสดงวิธีการตลาดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ของตำบลท้ายดง	๓๑
ภาพที่ ๒๙ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ)สำหรับปลูกมันสำปะหลัง ตำบลท้ายดง	๓๒
ภาพที่ ๓๐ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลท้ายดง	๓๓
ภาพที่ ๓๑ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสมตำบลท้ายดง	๓๔
ภาพที่ ๓๒ แสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง ตำบลท้ายดง	๓๔
ภาพที่ ๓๓ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกมันสำปะหลังในตำบลท้ายดง	๓๖
ภาพที่ ๓๔ แสดงวิธีการตลาดมันสำปะหลังของตำบลท้ายดง	๓๖

บทที่ ๑

ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

๑.๑ ที่ตั้ง อาณาเขต

ตำบลท้ายดง ตั้งอยู่ทิศตะวันตกของอำเภอวังโป่ง ระยะห่างประมาณ ๑๒ กิโลเมตร ตามถนนสายหลัก ชื่อ วังโป่ง – หนองขนก มีสภาพ ถนนเป็นถนนลาดยาง สามารถคมนาคมได้ตลอดปี ๑๕๔.๕๗ ตารางกิโลเมตรหรือคิดเป็น ๙๖,๖๐๖.๒๕ ไร่โดยประมาณ จำนวนประชากรทั้งหมด ๗,๒๕๖ คน

๑.๒ อาณาเขต

ตำบล ท้ายดง มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลและอำเภอใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ หมู่ที่ ๓,๖,๑๕	ตำบลวังหิน	อำเภอวังโป่ง	จังหวัดเพชรบูรณ์
ทิศใต้	ติดต่อกับ หมู่ที่ ๖,๗	ตำบลวังศาล	อำเภอวังโป่ง	จังหวัดเพชรบูรณ์
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ หมู่ที่ ๑,๘	ตำบลวังโป่ง	อำเภอวังโป่ง	จังหวัดเพชรบูรณ์
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ หมู่ที่ ๓	ตำบลเขาทราย	อำเภอทับคล้อ	จังหวัดพิจิตร

ภาพที่ ๑ แผนที่แสดงขอบเขตติดต่อตำบลท้ายดง
(ที่มา องค์การบริหารส่วนตำบลท้ายดง พศ.๒๕๖๘)

๑.๓การแบ่งเขตการปกครอง

การบริหารราชการ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบล และเทศบาลตำบลท้ายดง

- การบริหารส่วนราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑๓ หมู่บ้าน

ตารางที่ ๑ แสดงเขตการปกครอง ตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน
๑	วังชะนาง
๒	วังกระดาศเงิน
๓	วังกระดาศ
๔	ด่านช้าง
๕	วังชะนางใต้
๖	วังขอน
๗	ทุ่งนางาม
๘	ดงหลง
๙	ร่องตะแบก
๑๐	หนองแสง
๑๑	บ่อทองพัฒนา
๑๒	วังชะนางเหนือ
๑๓	วังกระดาศเหนือ

ที่มา:ที่ว่าการอำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๗

ตารางที่ ๒ ตารางสรุปเขตการปกครอง ตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

หมู่บ้าน	เนื้อที่ทั้งหมด(ไร่)	จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)
๑. วังชะนาง		๔๒๑
๒. วังกระดาศเงิน		๙๐๓
๓. วังกระดาศ		๘๔๕
๔. ด่านช้าง		๒๐๘
๕. วังชะนางใต้		๕๑๑
๖. วังขอน		๘๘๙
๗. ทุ่งนางาม		๒๘๓
๘. ดงหลง		๕๗๖
๙. ร่องตะแบก		๖๐๐
๑๐. หนองแสง		๒๐๐
๑๑. บ่อทองพัฒนา		๑๓๖
๑๒. วังชะนางเหนือ		๖๗๙
๑๓. วังกระดาศเหนือ		๒๒๒
รวม		๕,๐๐๘

ที่มา:ที่ว่าการอำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๘

๒. ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

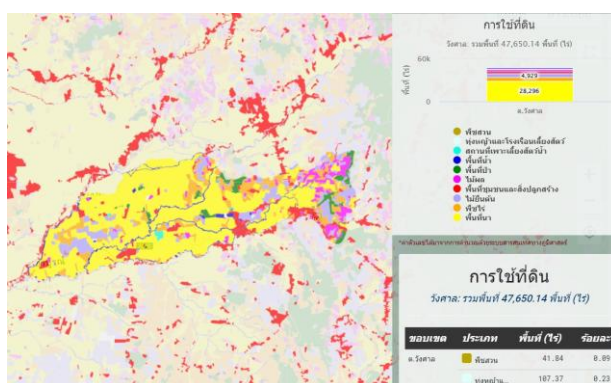
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

ความสูงเหนือระดับน้ำทะเล ประมาณ ๓๐ เมตร ลักษณะสภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นลักษณะดังนี้

๑) พื้นที่ราบน้ำขังในฤดูฝน เป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ของตำบลประมาณ ๘๐% ของพื้นที่ทั้งหมด โดยพื้นที่จะลาดจากทิศตะวันออกไปทิศตะวันตก เป็นพื้นที่ที่ใช้ในการเพาะปลูกข้าวและพืชฤดูแล้ง

๒) พื้นที่ค่อนข้างราบ เป็นพื้นที่ลาดเท และมีลักษณะเป็นที่ราบแบบลูกฟูก ในบางแห่งใช้ในการเพาะปลูกพืชไร่และไม้ผล พื้นที่ดังกล่าวอยู่ทิศตะวันออกของตำบลในหมู่ที่ ๒, ๑๑, ๑๓ ทางทิศตะวันตกหมู่ที่ ๘ และทางทิศใต้ หมู่ที่ ๔, ๗

๓) พื้นที่ลาดเนินเขา มีความลาดเท ตั้งแต่ ๒-๒๐ % พื้นที่ใช้ในการเพาะปลูกพืชไร่ ไม้ผล-ไม้ยืนต้น ในหมู่ที่ ๒, ๑๑, ๑๓ ซึ่งมีคลองบางไผ่ (คลองวังโป่ง) ไหลผ่านกลางตำบลทิศตะวันออกไปสู่ทิศตะวันตกเฉียงใต้ ผ่านหมู่ที่ ๒, ๑๓, ๓, ๖, ๙, ๑๒, ๑, ๗ และหมู่ที่ ๔ เข้าเขตตำบลทับคล้อ จังหวัดพิจิตร บางปีมีน้ำท่วมไหลหลากลงมา จากตำบลวังโป่ง ทำให้พืชผลเสียหาย

ภาพที่ ๒ ภาพแสดงพื้นที่ป่าไม้ตำบลท้ายดง

๒.๒ ลักษณะดิน และกลุ่มชุดดิน

ลักษณะโครงสร้างดินของตำบลท้ายดง แบ่งออกเป็นชุดดินได้ ๕ กลุ่มชุดดิน สรุปรวมพื้นที่ได้พื้นที่ ดังนี้

๑) กลุ่มดินบริเวณพื้นที่ลุ่มเป็นดินเหนียวสีเทา (กลุ่มชุดดิน ๖, ๗, ๑๗)

ลักษณะและคุณสมบัติของดิน เป็นกลุ่มดินเหนียวสีเทาลึกมาก มีเนื้อดินเป็นดินเหนียว ดินบนมีสีน้ำตาลหรือสีเทา ดินล่างมีสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล, สีเหลือง หรือสีแดงตลอดชั้นดิน บางแห่งมีสีคลาแดงอ่อนหรือก้อนธาตุเคมีผสมเหล็กแมงกานีสปะปนอยู่ กลุ่มดินนี้เกิดจากตะกอนลำนน้ำเป็นดินสีเทา มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว บางแห่งมีน้ำท่วมขัง ๒ - ๔ เดือน

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน เป็นดินเหนียวที่มีโครงสร้างแน่นทึบ เมื่อหน้าดินแห้งและแข็งไถพรวนยาก บางแห่งพื้นที่ขาดแคลนน้ำ ความอุดมสมบูรณ์ของดินค่อนข้างปานกลาง - ต่ำ แนวทางการจัดการ

การปลูกไถพรวนดินเมื่อมีความชื้นเหมาะสม และเลือกระยะเวลาปลูกที่เหมาะสม เพื่อป้องกันความเสียหายจากการไหลบ่าท่วมขัง เมื่อมีฝนตกหนัก ไถพรวนดินในระดับความลึกที่แตกต่างกันในแต่ละปี เพื่อป้องกันการเกิดชั้นดินดานใต้ชั้นไถพรวน ปรับปรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ เป็นการไถกลบตอซัง ปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกัน ปุ๋ยเคมี เพื่อช่วยเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินและผลผลิต หลังการเก็บเกี่ยวข้าว

การปลูกพืชไร่ พืชผักหรือไม้ผล เตรียมแปลงปลูก โดยการขุดดินให้มีร่องกว้าง ๖ - ๘ เมตร ร่องคูน้ำ กว้าง ๑.๐ - ๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕ - ๑.๐ เมตร และมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ เพื่อป้องกันน้ำท่วมหรือทำร่องเตี้ย เพื่อปลูกพืชผักหรือพืชไร่หลังเกี่ยวข้าว ปรับปรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ พืชปุ๋ยสด ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมี สำหรับการปลูกไม้ผล ต้องเตรียมหลุมปลูกขนาด ๕๐ x ๕๐ x ๕๐ ซม. พร้อมปรับปรุงหลุมปลูกด้วยอินทรีย์วัตถุ ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมี พัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่และระบบการให้น้ำแปลงปลูก

๒) กลุ่มดินบริเวณพื้นที่ลุ่มดินทรายสีเทา (กลุ่มดินที่ ๓๒)

ลักษณะและคุณสมบัติของดิน เป็นดินที่มีเนื้อดินบน เป็นดินร่วมปนทราย ส่วนดินชั้นล่างเป็นดินเหนียว หรือร่วนปนดินเหนียวที่มีกรวดหรือลูกรังบ้างพบดินเหนียวที่มีศิลาแลงอ่อนปะปน เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้าที่บ่ออยู่บนชั้นหินผุ

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน เป็นดินตื้นจะเกิดเป็นบริเวณค่อนข้างราบเรียบ การระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

แนวทางการจัดการ ดินชุดนี้เหมาะสำหรับการปลูกข้าว แต่ไม่เหมาะสมกับพืชไร่ พืชผัก และไม้ผล การปลูกข้าวต้องกระทำควบคู่กับการใส่ปุ๋ยอินทรีย์วัตถุ เช่น ปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก เป็นต้น ด้วยจัดการระบบไถพรวนให้ดี ถ้านํ้าไหลบ่าจะมีการสีกหรือชะล้างหน้าดินค่อนข้างสูง

๓) กลุ่มชุดดินบริเวณที่ตอนที่เป็นดินร่วนทรายมีความลาดเท (กลุ่มชุดดินที่ ๒๕, ๔๖, ๔๙)

ลักษณะและคุณสมบัติของดิน เป็นกลุ่มร่วนปนทราย ดินล่างเป็นดินเหนียวปนลูกรังหรือเศษหินทราย ดินมีสีน้ำตาลหรือเหลืองไ้ลงไปเป็นดินเหนียวสีเทา มีจุดบะสีน้ำตาล สีแดง และศิลาแลงอ่อนปะปนอยู่ด้วย บางแห่งหน้าดินปนดินเหนียว ปนกรวด หรือปนลูกรัง

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน เป็นดินตื้นมากพบบริเวณที่ตอน มีลักษณะเป็นลูกคลื่น มีความลาดชัน มีการระบายน้ำดีปานกลางถึงเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ

แนวทางการจัดการ ต้องการไถพรวนที่ถูกรววิธีการจัดทำแนวระบายน้ำหรือคันดิน เหมาะสำหรับการปลูกไม้ผล สำหรับการปลูกข้าวต้องทำแนวคันนายกสูง เพื่อให้มีน้ำขังพร้อมกับการปรับปรุงบำรุงดิน โดนใส่ปุ๋ยอินทรีย์วัตถุควบคู่กัน

๔) กลุ่มชุดดินบริเวณพื้นที่ตอนที่เป็นทรายกรวดมีความลาดเท (กลุ่มชุดดินที่ ๕๖)

ลักษณะและคุณสมบัติของดิน เป็นกลุ่มดินตื้นหน้าดินเป็นกรวดส่วนดินล่างเป็นดินเศษหินสัดดินเป็นสีน้ำตาล, สีเหลืองหรือสีแดง เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินเป็นพวกหินตะกอนสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงเนินเขา

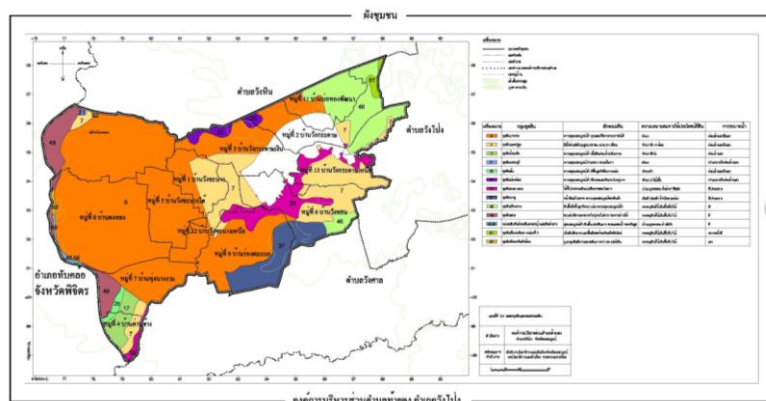
ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน เป็นดินที่มีการระบายน้ำดี แต่ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ พบว่ามีการชะล้างพังทลายของหน้าดินค่อนข้างสูง ต้องใช้วิธีอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสมควบคู่กัน

แนวทางการจัดการ ควรจัดการปลูกพืชแบบผสมผสานมีการใช้พืชปกคลุมดิน เช่น หญ้าแฝกเป็นแนวป้องกันการชะล้างพังทลายพร้อมด้วยการปลูกพืชไม้ผลหรือไม้ยืนต้นทางเศรษฐกิจที่มีความเหมาะสมไม่ควรปลูกพืชไร่หรือข้าวในดินบริเวณนี้

๕) กลุ่มชุดดินบริเวณพื้นที่ตอนที่มีความลาดชันสูงหรือพื้นที่ภูเขา (กลุ่มชุดดินที่ ๖๒)

ลักษณะและคุณสมบัติของดิน พื้นที่บริเวณนี้ยังไม่มีการศึกษา สํารวจและจำแนกดินเนื่องจากสภาพพื้นที่มีความลาดชันมากกว่า ๓๐ % ประกอบด้วยดินตื้นมากถึงดินลึก อาจพบก้อนหิน เศษหิน หรือหินพื้นโผล่กระจายทั่วไปบนผิวดิน ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน สภาพพื้นที่มีความลาดชันมากกว่า ๓๕ % ทำให้เกิดการชะล้างอันตรายสูญเสียนํ้าดินอย่างรุนแรงในพื้นที่ทำการเกษตรมีเศษหิน ก้อนหินหรือหินพื้นโผล่กระจายทั่วไปบนผิวด้าน เป็นอุปสรรคต่อการเกษตรกรรม ขาดแคลนนํ้า การจัดการดูแลรักษาทำได้ยาก

แนวทางการจัดการ ควรปล่อยไว้เป็นป่าธรรมชาติ เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร ถ้าจะใช้ประโยชน์ทางการเกษตรควรใช้ระบบการอนุรักษ์ดินและน้ำหรือวนเกษตรที่ถูกต้องเหมาะสม เช่น มีการปลูกหญ้าแฝก, พืชคลุมดิน, การขุดหลุมปลูก หรือจัดแถวปลูกที่ถูกต้อง

ภาพที่ ๓ ข้อมูลกลุ่มชุดดินตำบลท่ายอด
(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๘)

๓. สภาพภูมิอากาศ

๓.๑ สภาพภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศของตำบลท่ายอด อำเภอลำทะเมนชัย มีสภาพดินฟ้าอากาศเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว บางครั้งหนาวจัด บางครั้งร้อนจัด และบางครั้งมีฝนตกชุกทำให้เกิดน้ำท่วมอย่างฉับพลันแต่ท่วมขังไม่นาน ฝนตกเฉลี่ยอยู่ที่ ๒,๗๘๑.๗๐ มิลลิเมตรต่อปี

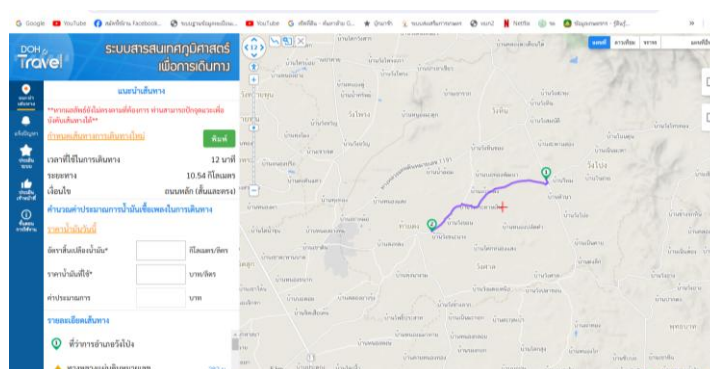
๓.๒ ฤดูกาล

๑. ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึง เดือนพฤษภาคม
๒. ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายนถึง เดือนกันยายน
๓. ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม ถึง เดือนมกราคม

๔. เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

ตำบลท่ายอดมีการเดินทางระหว่างตำบลและหมู่บ้าน โดยใช้เส้นทางหลวง หมายเลข ๑๓๐๑ และ หมายเลข๑๑๙๑ เป็นทางในเชื่อมต่อ ขนส่งผลผลิตทางการเกษตร

ภาพที่ ๕ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบลท่ายอด อำเภอลำทะเมนชัย
(ที่มา กรมทางหลวง พ.ศ.๒๕๖๘)

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างภาค/จังหวัด/อำเภอ

การคมนาคมติดต่อระหว่างจังหวัด อำเภอและตำบลสามารถเดินทางได้หลายเส้นทาง โดยมีเส้นทางหลวงดังนี้

- ทางหลวงหมายเลข ๑๓๐๑ เส้นทางระหว่างอำเภอวังโป่งถึงบ้านเขาคีรี ระยะทาง ๓๐ กิโลเมตร
- ทางหลวงหมายเลข ๑๑๙๑ เส้นทางจากตำบลวังหินถึงบ้านเขาคีรี ระยะทาง ๒๔ กิโลเมตร

๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

ตำบลท้ายดง มีแหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง และอ่างเก็บน้ำ ดังนี้

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติในตำบลท้ายดง ประกอบด้วย

๑) คลองบางไผ่ (คลองวังโป่ง) ไหลผ่านกลางตำบล จากทิศตะวันออกไปสู่ทิศตะวันตกเฉียงใต้ ผ่านหมู่ที่ ๒, ๑๓, ๓, ๖, ๙, ๑๒, ๗ และหมู่ที่ ๔ เข้าสู่เขตอำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร เป็นแหล่งน้ำที่สำคัญที่สุดของตำบล แต่ฤดูแล้งน้ำไม่เพียงพอในบางปีน้ำจะหยุดไหลเมื่อถึง หมู่ที่ ๙ บ้านร่องตะแบก

๒) คลองตาลัด อยู่ทางทิศเหนือ เป็นคลองที่รับน้ำจากบ้านวังกระดาศเงิน ไหลจากตะวันออกไปทางตะวันตก ผ่านบ้านวังกระดาศ วังชนะนง บ้านหนองแสง ไปยังตำบลวังหิน

๓) คลองโก ไหลจากหมู่ที่ ๘ บ้านทางข้าม ตำบลวังโป่ง ผ่านหมู่ที่ ๓, ๖ และหมู่ที่ ๙ รวมกับคลองบางไผ่ ที่หมู่ที่ ๑๒ บ้านวังชนะนงเหนือ ในฤดูแล้งน้ำแห้ง

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ

๑) ฝายวังกระดาศ ตั้งอยู่ที่ หมู่ ๑๓ บ้านวังกระดาศเงินเหนือ เป็นฝายปูนซีเมนต์ กั้นคลองบางไผ่ ที่หมู่ ๒, ๓, ๖, ๑, ๕, ๘ ใช้ได้ดีในฤดูฝน

๒) ฝายวังชนะนงของกรมชลประทาน ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑ บ้านวังชนะนง เป็นฝายปูนซีเมนต์กั้นคลองบางไผ่ พื้นที่รับน้ำหมู่ที่ ๑, ๕, ๑๒, ๘ และ ๑๐ ในปัจจุบัน ใช้ประโยชน์ได้เฉพาะในฤดูฝน เนื่องจากเหมืองส่งน้ำไม่ดีพอ

๓) ฝายร่องตะแบก ตั้งอยู่หมู่ที่ ๙ บ้านร่องตะแบก เป็นฝายปูนซีเมนต์กั้นคลองโก ก่อนที่จะรวมกับคลองบางไผ่ พื้นที่รับน้ำหมู่ที่ ๙, ๗, ๔

๔) เหมืองส่งน้ำจากบ้านทางข้าม พื้นที่รับน้ำ หมู่ที่ ๒, ๓, ๖ และหมู่ที่ ๑๓ ใช้ประโยชน์ได้ในฤดูฝนและฤดูแล้ง

๕) เหมืองส่งน้ำจากบ้านทางข้ามตำบลวังโป่ง (ฝายวังขอน) พื้นที่รับน้ำ หมู่ที่ ๖, ๙ ใช้ประโยชน์ได้ในฤดูฝน

๖) เหมืองส่งน้ำจากบ้านทางข้าม (ฝายวังกระดาศ) พื้นที่รับน้ำหมู่ที่ ๓ ใช้ประโยชน์ได้ดีในฤดูฝน

๖. สภาพเศรษฐกิจและสังคม

๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

ประชากรตำบลท้ายดง ประชากรมีอาชีพหลักคือเกษตรกรรมมีพื้นที่การเกษตร ๓๐,๖๗๑ ไร่ (ร้อยละ ๑๓ ของพื้นที่อำเภอ) โดยอยู่พื้นที่นอกเขตชลประทานทั้งหมด (ที่มา: องค์การบริหารส่วนตำบลท้ายดงและเทศบาลท้ายดง พ.ศ. ๒๕๖๗) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน ๒๔๕ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๒ กลุ่ม สมาชิก ๒๖ ราย วิสาหกิจชุมชน ๑๒ แห่ง สมาชิก ๑๙๖ และกลุ่มเกษตรกร ๑ กลุ่ม สมาชิก ๒๓ ราย

ตารางที่ ๓ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจตำบลท้ายดง ปี ๒๕๖๗

ตำบล	เนื้อที่ ทั้งหมด(ไร่)	พื้นที่ ปลูกข้าว (ไร่)	พื้นที่ปลูก ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์ (ไร่)	พื้นที่ปลูก มันสำปะหลัง (ไร่)	พื้นที่ปลูก ยางพารา (ไร่)	พื้นที่ปลูก ปาล์มน้ำมัน (ไร่)	พื้นที่ปลูก มะม่วง (ไร่)	พื้นที่ปลูก มะขาม (ไร่)
ท้ายดง	๔๔,๔๐๖	๒๕,๑๒๑	๓,๙๕๔	๑๔๐	๐	๕๖	๑,๔๐๐	๐

ที่มา : <http://www.farmer.doae.go.th>, พ.ศ. ๒๕๖๗

ตารางที่ ๔ ข้อมูลด้านปศุสัตว์

ตำบล	เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ รวม (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)
ท้ายดง	๓๘๒	๒๘๘	-	๑๔๑	๒๖๖	๑๒,๙๙๐	๕๒๗	๔๗	-

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอวังโป่ง, พ.ศ. ๒๕๖๘

๖.๒ จำนวนครัวเรือน

ตำบลท้ายดง มีประชากรทั้งหมด ๗,๑๙๐ คน จำนวนครัวเรือนจำนวนครัวเรือน

หมู่ ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน	ครัวเรือน	จำนวนประชากร		
		ทั้งหมด	เกษตรกร	ชาย	หญิง	รวม
๑	วังชะนาง	๑๖๑	๕๔	๑๕๙	๑๖๐	๓๑๙
๒	วังกระดาศเงิน	๔๑๖	๙๔	๔๐๕	๔๒๘	๘๓๓
๓	วังกระดาศ	๔๑๐	๑๖๙	๓๙๘	๔๔๑	๘๓๙
๔	ด่านช้าง	๕๔	๑๘	๑๐๖	๑๐๑	๒๐๗
๕	วังชะนางใต้	๒๑๓	๔๘	๒๔๔	๒๕๗	๕๐๑
๖	วังขอน	๔๒๑	๑๓๒	๔๑๒	๔๓๑	๘๔๓
๗	ทุ่งนางาม	๙๓	๕๓	๑๔๓	๑๓๙	๒๘๒
๘	ดงหลง	๒๖๑	๑๐๕	๒๘๓	๒๘๒	๕๖๕
๙	ร่องตะแบก	๒๐๕	๑๐๙	๒๘๙	๓๐๕	๕๙๔
๑๐	หนองแสง	๑๑๘	๑๑๐	๙๘	๙๖	๑๙๔
๑๑	บ่อทองพัฒนา	๙๕	๘๑	๑๑๖	๑๓๖	๒๕๒
๑๒	วังชะนางเหนือ	๒๒๕	๔๕	๓๔๑	๓๔๗	๖๘๘
๑๓	วังกระดาศเหนือ	๓๒๘	๕๓	๓๑๐	๓๔๗	๖๕๗

ที่มา: สำนักทะเบียนอำเภอวังโป่ง พ.ศ. ๒๕๖๗

๖.๓ การศึกษา

ตำบลท้ายดงมีสถานศึกษา หรือโรงเรียนทั้งหมด ๕ แห่ง แยกออกเป็น

๑. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน ๒ แห่ง คือ

๑.๑ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านวังกระดาศเงิน

๑.๒ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอ.บ.ต.ท้ายดง

๒. โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษา ๒ แห่ง คือ

๒.๑ โรงเรียนบ้านวังกระดาศ

๒.๒ โรงเรียนบ้านวังชะนาง

๓. โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต๒ จำนวน ๑ แห่ง

๓.๑ โรงเรียนวังโป่งพิทยาคม

๖.๔ การสาธารณสุข

สถานีนอนามัย ตำบลท้ายดง มีสถานีนอนามัย/สถานพยาบาลสำหรับการบริการแก่ประชาชน รวมทั้งสิ้น ๓ แห่ง ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานประจำหมู่บ้าน ๑๓ แห่ง

๖.๕ ประเพณีและวัฒนธรรม

๑) ประชากรส่วนใหญ่ของตำบลท้ายดงนับถือศาสนาพุทธเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาคือศาสนาอิสลาม และศาสนาคริสต์ตามลำดับ

๒) วัฒนธรรม

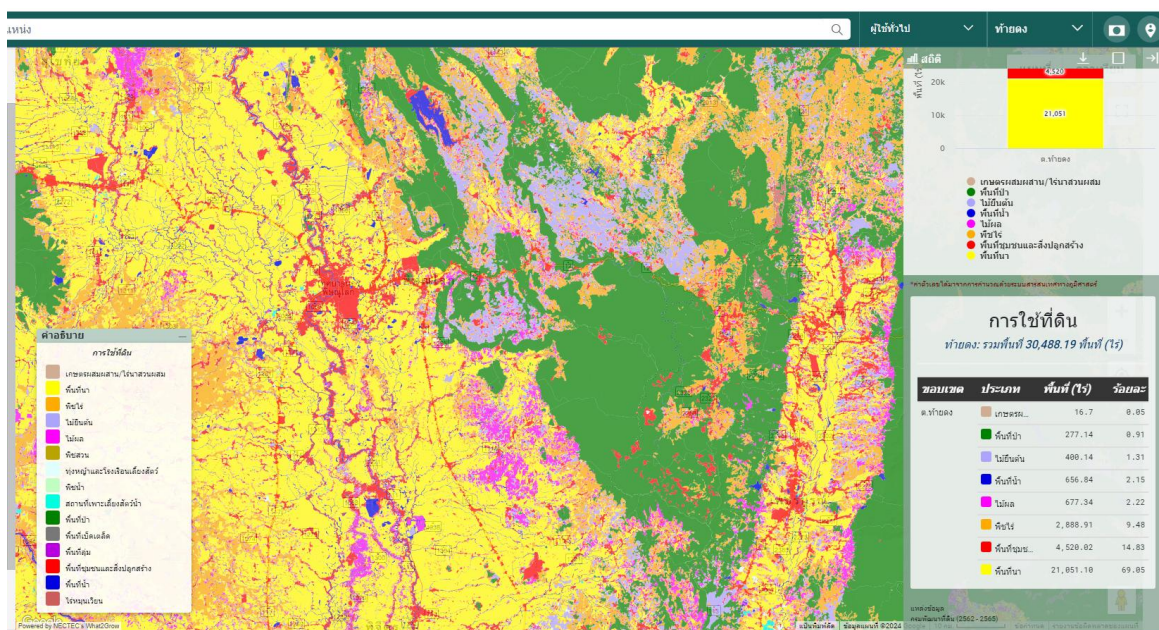
วัฒนธรรม ประเพณี	ระยะเวลา
๑. วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาต่าง ๆ	ตามวันสำคัญทางศาสนาของทุกปี
๒. วันสงกรานต์	ช่วงวันที่ ๑๓-๑๕ เมษายน ของทุกปี
๓. วันลอยกระทง	ประมาณเดือนพฤศจิกายนของทุกปี
๔. วันไหว้พ่อ ปู่ แม่ ย่า	ต้นเดือนธันวาคมทุกปี
๕. วันสิ้นปีใหม่	๓๑ ธ.ค. ของทุกปี
๖. แห่บุญบั้งไฟ	ช่วงวันออกพรรษาทุกปี

๗. การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)

ตำบลท้ายดง มีการใช้ประโยชน์ที่ดิน รวมทั้งสิ้น จำนวน ๓๐๙,๖๐๔ ไร่ ร้อยละ ๙๑.๒๒ ของพื้นที่ทั้งหมด โดยพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่นา จำนวน ๙๕,๒๖๗ ไร่ รองลงมาเป็นพื้นที่ป่า ๗๙,๗๙๖ ไร่

ตารางที่ ๑๗ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่นา	๒๑,๐๐๕.๑๐	๖๙.๐๕
พื้นที่ป่า	๒๒๗.๑๔	๐.๙๑
พืชไร่	๒,๘๘๘.๙๑	๑๙.๘๘
ไม้ยืนต้น	๔๐๐.๑๔	๑.๓๑
ไม้ผล	๖๗๗.๓๗	๒.๒๒
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๔,๕๒๐	๑๔.๘๒
พื้นที่น้ำ	๖๕๖.๘๔	๒.๑๕
พืชสวน	๓๖๖	๐.๙๘

ภาพที่ ๘ แผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอวังโป่ง
(ที่มา <http://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ.๒๕๖๘)

๘. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

ตำบลห้วยดง พื้นที่ปลูกพืช หลักได้แก่ข้าว มีพื้นที่ปลูกมาจำนวน ๒๕,๑๒๑ ไร่ รองลงมาคือข้าวโพด มีพื้นที่ปลูกจำนวน ๓,๙๕๔ ไร่ และไม้ผล มีพื้นที่ปลูก ๑,๔๐๐ ไร่ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง

ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบลห้วยดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

ตำบล	เนื้อที่ทั้งหมด(ไร่)	พื้นที่ปลูกข้าว (ไร่)	พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (ไร่)	พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง (ไร่)	พื้นที่ปลูกยางพารา (ไร่)	พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน (ไร่)	พื้นที่ปลูกมะม่วง (ไร่)	พื้นที่ปลูกมะขาม (ไร่)
ห้วยดง	๔๔,๔๐๖	๒๕,๑๒๑	๓,๙๕๔	๑๔๐	๐	๕๖	๑,๔๐๐	๐

ที่มา : <http://www.farmer.doe.go.th>, พ.ศ. ๒๕๖๗

๙. องค์กรและสถาบันต่างๆ

ตำบลห้วยดง กลุ่มสถาบันเกษตรกร กลุ่มอาชีพการเกษตร ที่จัดตั้งและจดทะเบียนเพื่อการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มและขอสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานราชการ หรือจากองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น มีกลุ่มต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ ๙ รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน

ที่	ชื่อกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการOTOP	ที่อยู่			ผลิตภัณฑ์	ประธาน
		เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
๑	กลุ่มผู้ปลูกไม้ผลตำบลท้ายดง	๓๒๗	๒	ท้ายดง	ผลิตภัณฑ์จากมะม่วง	นางหนูราช ราชพรหมมา
๒	กลุ่มผลิตภัณฑ์สานตะกร้าปอเฮ	๓๔	๒	ท้ายดง	ตะกร้าปอ	นาง สุนันทา ขุนทอง
๓	ไร่เลิศคำออร์	๓	๓	ท้ายดง	ผลิตภัณฑ์จากมะม่วง	นางเพ็ญพักตร์ สีหะวงษ์
๔	ข้าวกล้องหอมมะลิ	๒๔/๒		ท้ายดง	ข้าวกล้องไรซ์เบอร์รี่	นางสำอาง บุญเกิด
๕	กลุ่มหัตถกรรมหญ้าแฝกตำบลท้ายดง	๑๖๑	๙	ท้ายดง	หญ้าแฝก	นางไพฑูล อุดทา
๖	ขนมบ้านบ้าน	๗/๑	๓	ท้ายดง	ขนมแปรรูป	น.ส.ปานทิพย์ จันทะนาม
๗	กลุ่มครกทอง	๕	๗	ท้ายดง	พริกแกง	นางไสว กรกัน
๘	MADAM WARN	๒๐๔/๒	๑๒	ท้ายดง	ยาหม่อง	น.ส.ชุตติภาดา อัฒญ์สุภักดิ์
๑๒	แซ่ปลื้มผัว	๕๕	๑๒	ท้ายดง	น้ำพริก	น.ส.พัทธนันท์ แก้วสุวรรณ

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอวังโป่ง ,พ.ศ. ๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๐ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตำบลซับเปิบ

ที่	ชื่อกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
		เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
๑	วิสาหกิจชุมชนบ้านวังขอน	๒๒๕	๖	ท้ายดง	๑๙	นายชัยวัฒน์ พรหมดี
๒	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านร่องตะแบก	๑๖๑	๙	ท้ายดง	๑๓	นางไพฑูล อุดทา
๓	วิสาหกิจชุมชนแม่บ้านเกษตรกรบ้านวังชะนางเหนือ หมู่ที่๑๒	๑๗๓/๑	๑๒	ท้ายดง	๑๖	นางคำตัน รัตนโสภา
๔	วิสาหกิจชุมชนศูนย์ฯ ข้าวชุมชนบ้านทุ่งนางาม	๖	๗	ท้ายดง	๒๓	นายณรงค์ บุตรทุมพันธ์

ที่	ชื่อกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
		เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
๕	วิสาหกิจชุมชนพัฒนาเกษตรแนวใหม่บ้านวังขอน	๑๖๔	๖	ท้ายดง	๗	นายสายฝน บุญมี
๖	วิสาหกิจชุมชนขนมบ้านบ้าน	๗/๑	๓	ท้ายดง	๒๔	นายศิลปกรณ์ แสนประสิทธิ์
๗	เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนเกษตรชาววัง	๗/๑	๓	ท้ายดง	๑๐	นายศิลปกรณ์ แสนประสิทธิ์
๘	วิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์แปรรูปหญ้าแฝก อ.วังโป่ง จ.เพชรบูรณ์	๓๔/๒	๔	ท้ายดง	๗	นางสุนันทา ขุนทอง
๙	วิสาหกิจชุมชนคนหัวใจอินทรีอำเภอวังโป่ง	๒๓๑	๖	ท้ายดง	๒๓	นายบุญธรรม ดวงอุปะ
๑๐	วิสาหกิจชุมชนบ้านวังชะนางใต้ ม.๕ ท้ายดง	๑๑๓	๕	ท้ายดง	๗	นายหนึ่ง ประพัสสร
๑๑	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรกรบ้านวังกระดาศเงิน	๑๓๔	๒	ท้ายดง	๒๐	นางระเบียบยศปัญญา
๑๒	วิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตไม้ผลท้ายดง	๓๒๗	๒	ท้ายดง	๒๗	นางหนูราช ราชพรหมมา
๑๓	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลไม้แปรรูปท้ายดง	๙๐/๒	๑๒	ท้ายดง	๗	นางประกายเพชร วงษ์มานิตย์

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวังโป่ง พ.ศ. ๒๕๖๘

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบล

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์

๑.๑ เกษตรกรและองค์การเกษตรกร

๑) เกษตรกร

(๑) ครุฑเรือนเกษตรกร

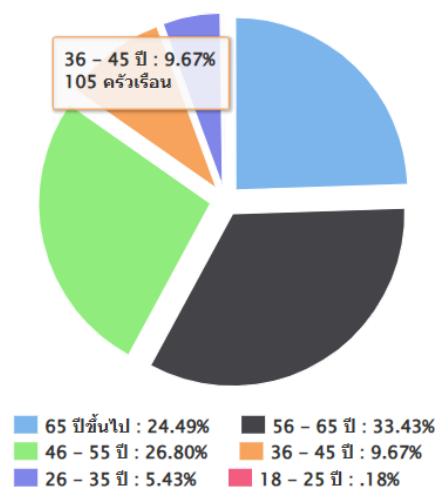
ตำบลท้ายดง มีครุฑเรือนเกษตรกร จำนวน ๑,๐๘๖ ครุฑเรือน โดยมีหัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกร อายุระหว่าง ๕๖ - ๖๕ ปี จำนวน ๓๖๓ ครุฑเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๔๓ รองลงมาอายุระหว่าง ๔๖ - ๕๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๘๐ และอายุระหว่าง ๖๕ ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๔๙ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑ แสดงหัวหน้าครุฑเรือนจำแนกตามอายุ ตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

ช่วงอายุ (ปี)	ครุฑเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๒๖๖.๐๐	๒๔.๔๙
๕๖ - ๖๕ ปี	๓๖๓.๐๐	๓๓.๔๓
๔๖ - ๕๕ ปี	๒๙๑.๐๐	๒๖.๘๐
๓๖ - ๔๕ ปี	๑๐๕.๐๐	๙.๖๗
๒๖ - ๓๕ ปี	๕๙.๐๐	๕.๔๓
๑๘ - ๒๕ ปี	๒.๐๐	๐.๑๘
รวม	๑,๐๘๖.๐๐	๑๐๐.๐๐

ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๖

หัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกร จำแนกช่วงอายุ

ภาพที่ ๑ แสดงหัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ของตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

(ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๗)

(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

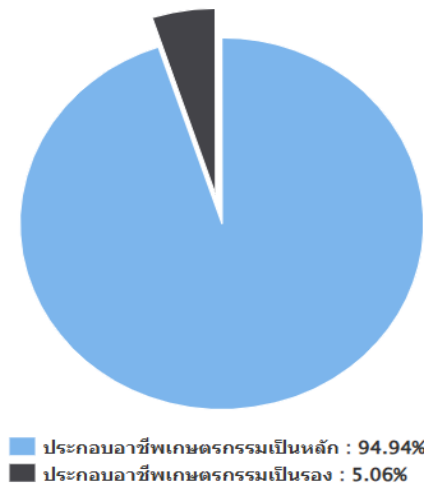
ตำบลท้ายดง มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นหลัก จำนวน ๑,๐๓๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๔.๙๔ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๕๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๕.๐๖ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร ตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๑,๐๓๑.๐๐	๙๔.๙๔
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๕๕.๐๐	๕.๐๖

ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๕

ลักษณะการประกอบอาชีพ

ภาพที่ ๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

(ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๗)

(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรตำบลท้ายดง ส่วนใหญ่เกษตรกรเป็นเช่าที่ดินทำกิน จำนวน ๔๗๖ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๔๖ รองลงมาคือ เป็นเจ้าของที่ดิน จำนวน ๔๕๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๒๐ และอื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ๒๒๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๓๔ ตามลำดับ

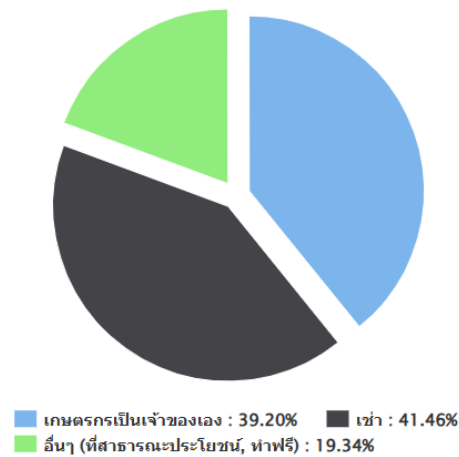
ตารางที่ ๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรตำบลชัยเปิบ อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๔๕๐.๐๐	๓๙.๒๐
เช่า	๔๗๖.๐๐	๔๑.๔๖
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๒๒๒.๐๐	๑๙.๓๔

**เกษตรกรบางส่วนมีการถือครองในทุกลักษณะ

ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๗

ลักษณะการถือครองที่ดิน

ภาพที่ ๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน ตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

(ที่มา : : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๗)

(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของเอง)

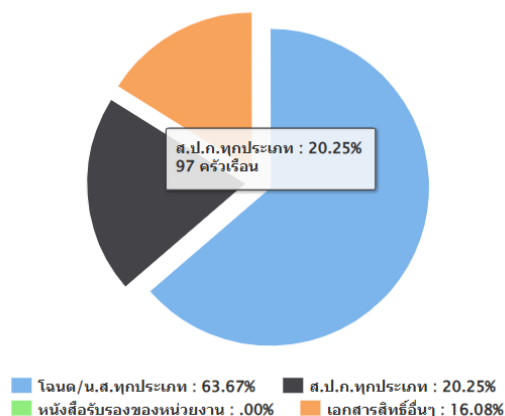
เกษตรกรตำบลท้ายดง มีการถือครองเอกสารสิทธิ์ประเภท โฉนดที่ดิน. จำนวน ๓๐๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๖๗ รองลงมาคือ ที่ดินสปก. จำนวน ๙๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๒๕ และเอกสารสิทธิ์ อื่นๆ ๗๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๐๘ ตามลำดับ

ตารางที่ ๓ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรองของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๓๐๕.๐๐	๙๗.๐๐	๐.๐๐	๗๗.๐๐	๕๕๐.๐๐

ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๖

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)

ภาพที่ ๔ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

(ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๗)

๒) องค์กรและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน ๖๗ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๑ กลุ่ม สมาชิก ๒๐ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๑ กลุ่ม สมาชิก ๒๐ ราย วิสาหกิจชุมชน ๑๒ แห่ง สมาชิก ๒๓๗ ราย สหกรณ์จำนวน - แห่ง สมาชิก ราย และกลุ่มเกษตรกร - กลุ่ม สมาชิก - ราย

ตารางที่ ๔ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
ท้ายดง	๑	๒๓	๒	๓๓	๐	๐	๑๒	๑๘๐	-		-	-
รวม	๑	๒๓	๒	๓๓	๐	๐	๑๒	๑๘๐	-	-	-	-

ที่มา : ระบบสารสนเทศกรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๖

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

ตำบลท้ายดง มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ๑ ศูนย์ และศพก. เครือข่าย ๒ ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๑ ศูนย์ ศูนย์จัดการดินและปุ๋ย ๑ ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๑ ศูนย์ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง - ศูนย์ และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน - ศูนย์

ตารางที่ ๕ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร ตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศคปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศสสัตว์	ปกริพ	
ท้ายดง	๑	๒	๑	๑	๑	-	-	-	-
รวม	๑	๑	๑	๑	๑	-	-	-	-

ที่มา : ระบบรายงาน ศูนย์เรียนรู้ (ศพก.) กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๕

(๑) อาสาสมัครเกษตร

ตำบลท้ายดง มีอาสาสมัครเกษตร ๑๓ ราย โดยมีอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน หมอดินอาสา และอาสาปศุสัตว์ จำนวนอย่างละ ๑๓ ราย อย่างไรก็ตามอาสาเกษตรบางรายทำหน้าที่อาสามากกว่า ๑ หน้าที่

ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตรกร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
ท้ายดง	๐	๑	๐	๑๓	๑๓	๑๓	๐	๐	๐
รวม	๐	๑	๐	๑๓	๑๓	๑๓	๐	๐	๐

ที่มา : ระบบอาสาสมัครเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๖

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

นางสุนทรา ขุนทอง ๓๔/๒ ม.๔ ต.ท้ายดง อ.วังโป่ง จ.เพชรบูรณ์

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอวังโป่ง

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นางหนูราช ราชพรหมมา

บ้านเลขที่ ๓๒๗ หมู่ที่ ๒ ตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

สถานการณ์ของพื้นที่ : เกษตรกรมีการรวมกลุ่มเป็นแปลงใหญ่เพื่อผลิตมะม่วงน้ำดอกไม้ส่งออกฤดูเพื่อการส่งออก

แนวทางการพัฒนา : พัฒนาสินค้าสู่มาตรฐาน GAP พัฒนาด้านการแปรรูปและบรรจุภัณฑ์

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : มีการผลิตมะม่วงน้ำดอกไม้เพื่อการส่งออก

หลักสูตรเรียนรู้ : ๑. การปรับปรุงบำรุงดิน

๒. การผลิตน้ำหมักชีวภาพ

๓. การป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน(IPM)

๔. การแปรรูปผลผลิต

๕. การปลูกพืชปลอดภัยได้มาตรฐาน

หลักสูตรบังคับ

๑. ทฤษฎีใหม่

๒. เศรษฐกิจพอเพียง

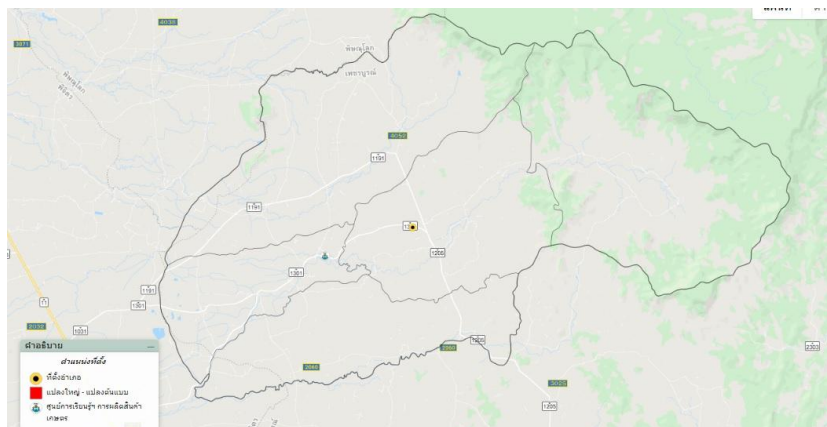
๓. เกษตรผสมผสาน

หลักสูตรเสริม

๑. การสร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม

๒. แผนการผลิตรายบุคคล(IFPP) / แผนธุรกิจกลุ่ม

๓. บัญชีครัวเรือน / บัญชีฟาร์ม

ภาพที่ ๕ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

ศูนย์เครือข่าย จำนวน ๒ ศูนย์

ตารางที่ ๗ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

แบบสรุปข้อมูล						
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลวังโป่ง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์						
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ ประธานศูนย์ เครือข่าย
			หมู่	ตำบล		
๑	ศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการดิน(หญ้าแฝก) และผลิตข้าวอินทรีย์	ศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการดิน	๔	ท้ายดง	นางสุนันทา ขุนทอง	๐๘๙๘๕๖๓๐๓๒
๒	ศูนย์เรียนรู้ด้านเกษตรผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๖	ท้ายดง	นายบุญธรรม ดวงอุปะ	๐๖๓๐๘๗๙๐๙๕

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่

ตำบลท้ายดง มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ๒ กลุ่ม ได้แก่

๑. แปลงใหญ่มะม่วง ตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

แผนการผลิตรายการกลุ่มของแปลงใหญ่มะม่วง ตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

ที่อยู่ หมู่ที่ ๒ ตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

กิจกรรม ผลิตมะม่วงเพื่อการส่งออก

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๑๒,๕๐๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๑๑,๐๐๐ บาท (๑๒.%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๒๕๐ กก./ไร่ เป็น ๔๐๐ กก./ไร่ (๖๐.%)
- เป้าหมายรายได้ ๒๔,๐๐๐ บาท/ไร่
- ประมาณการรายจ่าย ๑๒,๕๐๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. พัฒนาบรรจุภัณฑ์
๒. พัฒนาด้านการแปรรูป

ตารางที่ ๘ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่มะม่วง ตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

กิจกรรม	เดือน													
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ประมาณการ รายจ่าย	ประมาณ การรายได้
ตัดแต่งกิ่ง, ทำความ สะอาดแปลง					/	/							๑,๐๐๐	
ดูแลป้องกันโรคแมลง ในมะม่วง						/	/						๓,๐๐๐	
การราดสารและสะสม อาหารมะม่วง							/	/	/				๔,๐๐๐	
การดูแลผลอ่อน	/										/	/	๓,๐๐๐	
การห่อผลและการ เก็บผลผลิต	/	/	/	/								/	๑,๕๐๐	
รวม													๑๒,๕๐๐	๒๔,๐๐๐

๒. แปลงใหญ่ข้าวตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

แผนการผลิตรายการกลุ่มของ แปลงใหญ่ข้าวตำบลท้ายดง อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดเพชรบูรณ์

ที่อยู่ หมู่ที่ ๖ ตำบลท้ายตง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

กิจกรรม ผลิตข้าว

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๕,๓๑๐ บาท/ไร่ เป็น ๔,๒๕๐ บาท (๘.%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๘๐๐ กก./ไร่ เป็น ๙๐๐ กก./ไร่ (๑๔.%)
- เป้าหมายรายได้ ๘,๐๐๐ บาท/ไร่
- ประมาณการรายจ่าย ๕,๓๑๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. การใช้ปุ๋ยสั่งตัดเพื่อลดต้นทุน
๒. การเพิ่มผลผลิต
๓. การปรับปรุงดิน

ตารางที่ ๙ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ข้าวตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

กิจกรรม	เดือน													ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.			
การเตรียมดิน						/	/						๗๐๐		
การเตรียมเมล็ดพันธุ์และการปลูก						/	/						๔๕๐		
การดูแล						/	/	/	/	/	/		๓,๖๑๐		
การเก็บเกี่ยว										/	/		๔๕๐		
การขนส่ง										/	/	/	๑๐๐		
รวม													๕,๓๑๐	๘,๐๐๐	

๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

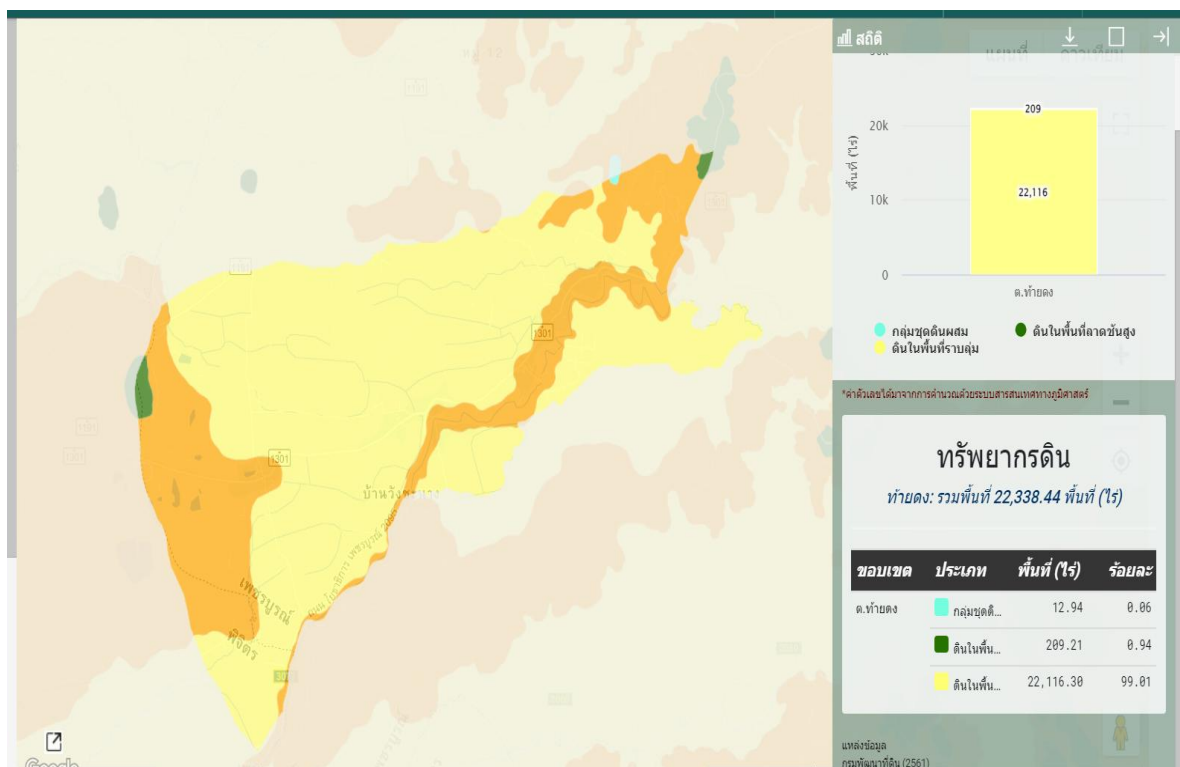
๑) ทรัพยากรดิน

ดินในพื้นที่ตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

ตารางที่ ๑๐ แสดงประเภทดินในตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

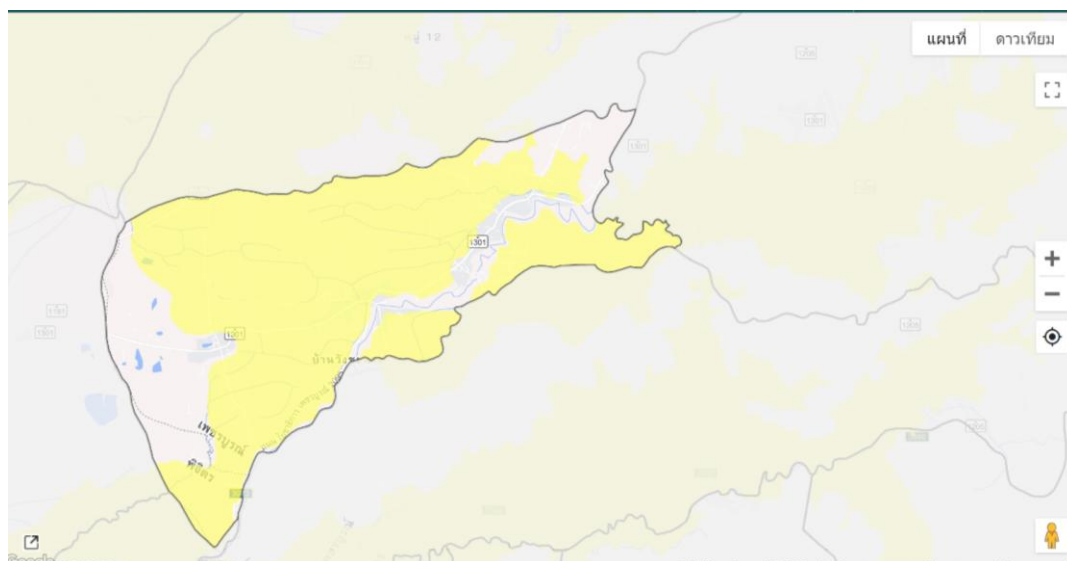
ประเภท	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง	๒๐๙.๒๑	๐.๐๖
ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง	-	-
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	-	-
กลุ่มชุดดินผสม	๑๒.๙๔	๐.๙๔
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	๒๒,๑๑๖.๓๐	๙๙.๐๑

ที่มา : Agri-Map Online แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์ พ.ศ. ๒๕๖๕

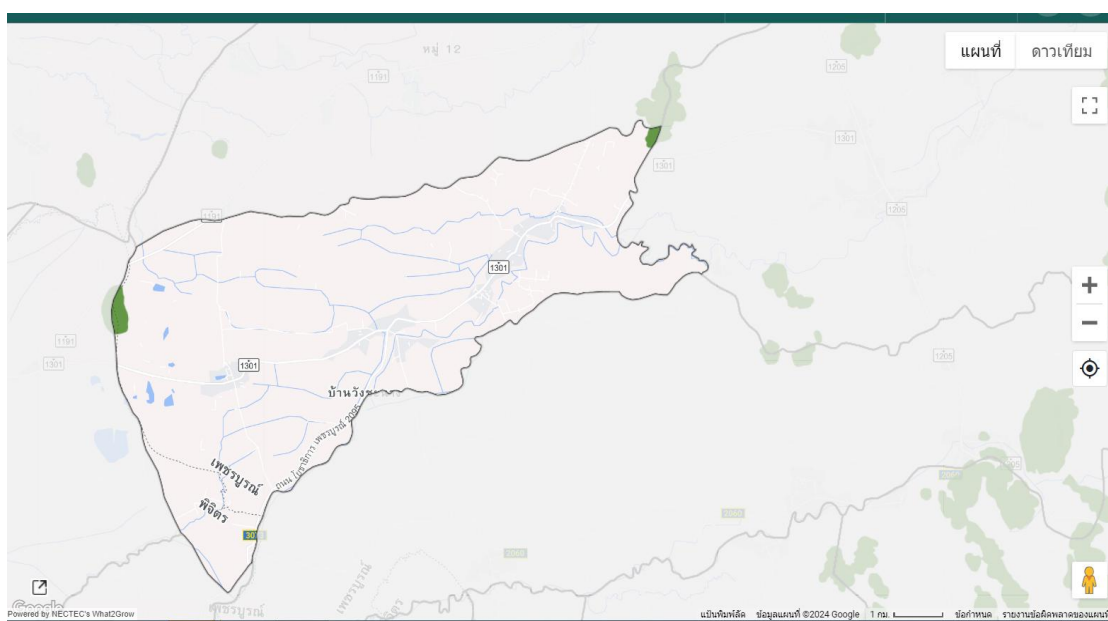

ภาพที่ ๖ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>)

ภาพที่ ๗ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินประเภทดินในพื้นที่ราบลุ่ม ตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>)

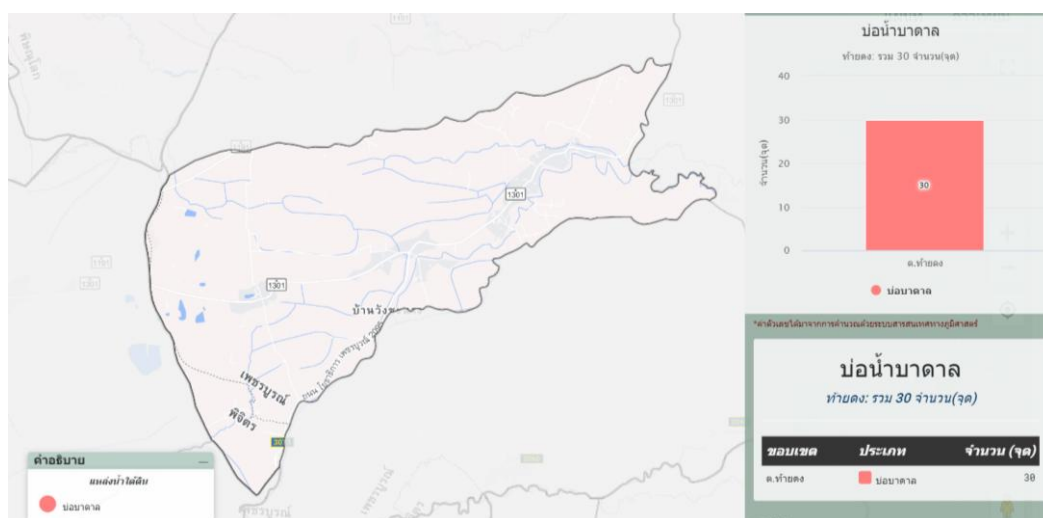

ภาพที่ ๘ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินประเภทดินในพื้นที่ราบลุ่ม ตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>)

๒) ทรัพยากรน้ำ

ตำบลท้ายดง เป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตรเป็นหลัก ประมาณ ๑๐๐% ของพื้นที่ทั้งหมด นอกจากนี้ยังแหล่งน้ำอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

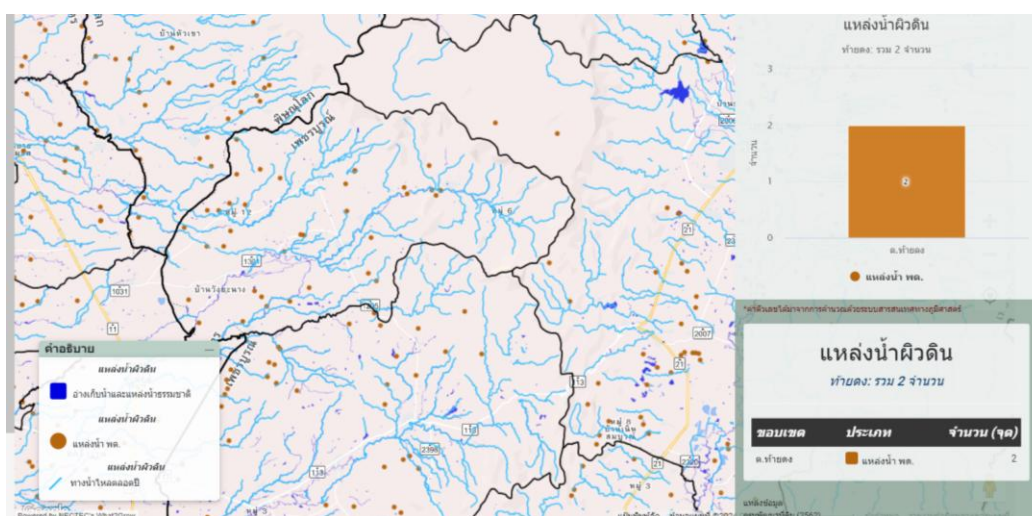
- แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อบาดาลตำบลซับเปิบ จังหวัดเพชรบูรณ์ รวมทั้งสิ้น ๓๐ บ่อ

ภาพที่ ๙ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินตำบลท้ายดงอำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>)

- แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ น้ำในแม่น้ำลำคลอง ทะเลสาบและในพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นน้ำจืด ปกติน้ำผิวดินจะได้รับการเติมจากฝน ตำบลซับเปิบ มีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตรดังนี้ แหล่งน้ำจากกรมพัฒนาที่ดิน จำนวน ๒ แห่ง โครงการชลประทานขนาดเล็ก จำนวน - แห่ง โครงการชลประทานขนาดกลาง จำนวน - แห่ง โครงการชลประทานใหญ่ จำนวน - แห่ง และ แหล่งน้ำจากสำนักงานปฏิรูปที่ดิน จำนวน - แห่ง

ภาพที่ ๑๐ แสดงแหล่งน้ำผิวดินตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>)

๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI

ไม่มี

๑.๔ สินค้าเกษตรที่สำคัญ

๑.๔.๑ ชนิดสินค้า ข้าว

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

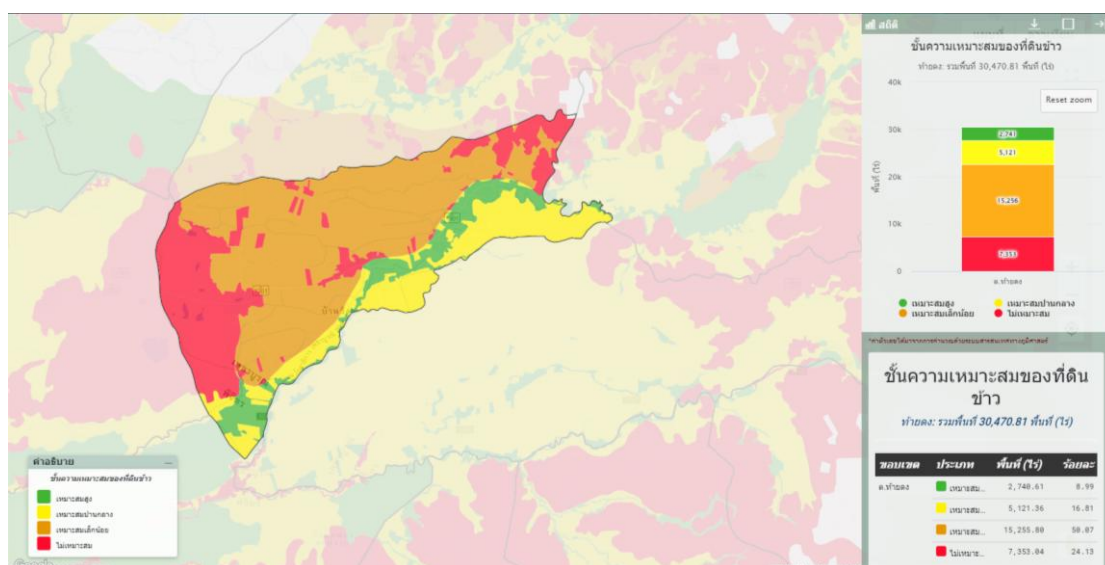
(๑) เขตความเหมาะสม

ตำบลท้ายดงมีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าวทั้งหมด จำนวน ๓๐,๔๗๐ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๒,๗๔๐.๖๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘.๙๙ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๕,๑๒๑.๓๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๘๑ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑๕,๒๕๕.๘๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๐๗ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๗,๓๕๓.๐๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๑๓

ตารางที่ ๑๐ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว ๓๐,๔๗๑๐.๘๑ (ไร่)				
	เหมาะสมมาก(S๑)	เหมาะสมปานกลาง(S๒)	เหมาะสมน้อย(S๓)	ไม่เหมาะสม(N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ท้ายดง	๒,๗๔๐.๖๑	๕,๑๒๑.๓๖	๑๕,๒๕๕.๘๐	๗,๓๕๓.๐๔	๓๐,๔๗๐.๘๑

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>

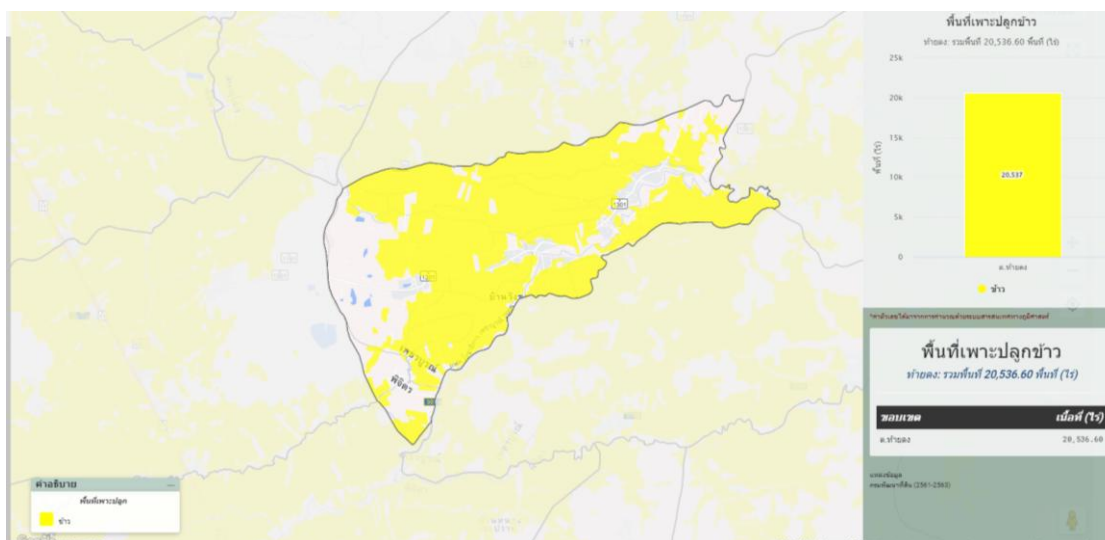

ภาพที่ ๑๑ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>)

(๒) พื้นที่ปลูกข้าว

ตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์ มีพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน ๒๐,๕๓๖.๖ ไร่ โดยปลูกมากที่สุด คือ หมู่ที่ ๓ บ้านวังกระดาศเงินจำนวน ๓,๕๓๙ ไร่ รองลงมาคือ หมู่ที่ ๖ บ้านวังขอน จำนวน ๒,๘๖๐ ไร่

ภาพที่ ๑๒ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลท้ายดง
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>)

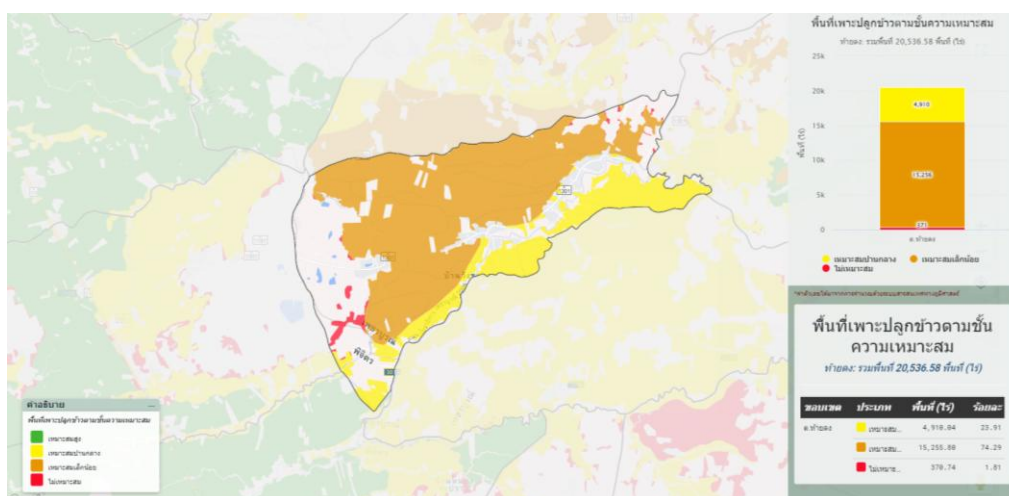
(๓) พื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตำบลชัยเปิบ มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว ทั้งหมด จำนวน ๒๐,๕๓๖ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๔,๙๑๐.๐๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๙๑ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑๕,๒๒๕.๘๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗๔.๒๙ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๓๗๑.๗๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๘๑

ตารางที่ ๑๑ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลท้ายดงอำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว ๓,๔๘๔(ไร่)				
	เหมาะสมมาก(S๑)	เหมาะสมปานกลาง(S๒)	เหมาะสมน้อย(S๓)	ไม่เหมาะสม(N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมตำบลชัยเปิบ	๐	๔,๙๑๐	๑๕,๒๕๕	๓๗๑	๒๐,๕๓๖

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>

ภาพที่ ๑๘ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลท้ายดง
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>)

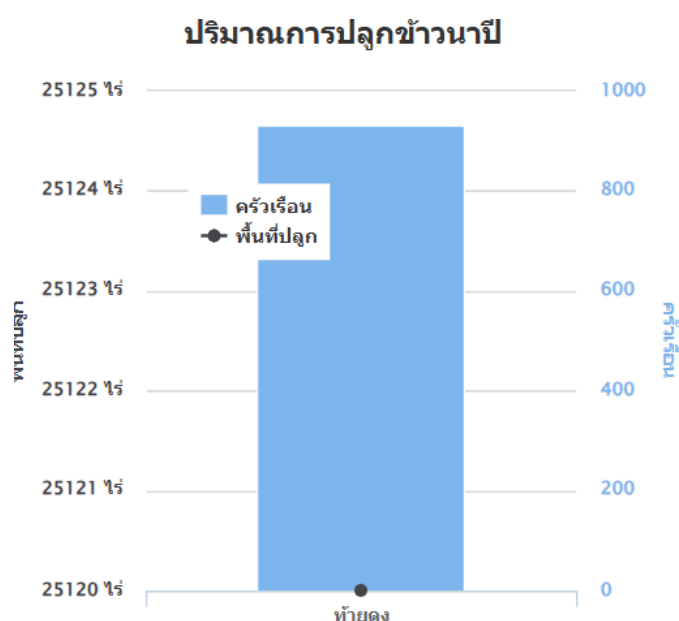
๒) ปริมาณการผลิต

ตำบลท้ายดง มีพื้นที่การปลูกข้าว จำนวน ๒๕,๑๒๐ ไร่ ๙๓๒ ครัวเรือน

ตารางที่ ๑๒ แสดงปริมาณการปลูกข้าวตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
ท้ายดง	๙๓๒	๒๕,๑๒๐.๐๐	๒๕,๑๒๐.๐๐	๒๐,๐๙๖.๐	๐.๘
รวม	๙๓๒	๒๕,๗๙๐	๒๕,๗๙๐	๒๐,๐๙๖	๐.๘

ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๖

ภาพที่ ๑๓ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๕)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

- (๑) การใช้เมล็ดพันธุ์ดี
- (๒) การเตรียมดิน
- (๓) การปลูก
- (๔) ระบบการให้น้ำ
- (๕) การดูแลรักษา
- (๖) การใส่ปุ๋ย
- (๗) การเก็บเกี่ยว
- (๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว
- (๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง มีการปลูกข้าว ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าว				←	△	→			▽	→		

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

เก็บเกี่ยวสูงสุด

ปฏิทินการเพาะปลูกข้าวในตำบลชัยเปือย อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

๕) ต้นทุนการผลิต

ตำบลท้ายดง มีต้นทุนการผลิตข้าว โดยพื้นที่ในเขตชลประทานมีต้นทุนปลูกข้าว เป็นเงิน ...-....บาท และพื้นที่นอกเขตชลประทานมีต้นทุนปลูกข้าว เป็นเงิน ๔,๒๐๐ บาท

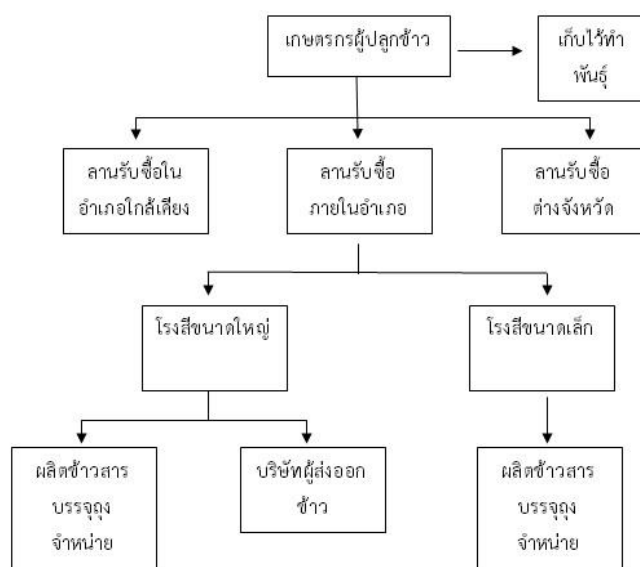
ตารางที่ ๑๓ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๕ อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

รายการ	ในเขตชลประทาน		นอกเขตชลประทาน		หมายเหตุ	
	จำนวน	หน่วย	จำนวน	หน่วย		
ค่าเตรียมดิน ไถดะ ไถแปร	-	-	๗๐๐	บาท/ไร่		
ค่าเมล็ดพันธุ์	-	-	๕๐๐	บาท/ไร่		
ปลูก (หว่านแห้ง)	-	-	๕๐	บาท/ไร่		
ค่าสารกำจัดวัชพืช ศัตรูพืช	-	-	๕๐๐	บาท/ไร่		
ค่าปุ๋ยเคมี	-	-	๕๐๐	บาท/ไร่		
ค่าแรงใส่ปุ๋ย(๒ ครั้ง)	-	-	๑๐๐	บาท/ไร่		
ค่าจ้างฉีดพ่นสารเคมี	-	-	๑๕๐	บาท/ไร่		
เก็บเกี่ยว	-	-	๕๐๐	บาท/ไร่		
ค่าเช่า	-	-	๑,๐๐๐	บาท/ไร่		
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	-	-	๒๐๐	บาท/ไร่		
รวม	-	-	๔,๒๐๐	บาท/ไร่		

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

เมื่อเกษตรกรเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้วก็นำผลผลิตไปขายกับลานรับซื้อในพื้นที่ภายในอำเภอที่ใกล้ที่สุด หรือเป็นลานรับซื้อที่เกษตรกรเป็นลูกไร่ หรือถ้าเป็นข้าวพันธุ์ที่ลานรับซื้อในพื้นที่อำเภอรับซื้อในราคาถูกก็จะนำผลผลิตไปขายยังลานรับซื้อต่างอำเภอ หรือต่างจังหวัดที่อยู่ใกล้เคียงที่รับซื้อในราคาที่สูงกว่า

(๑) วิธีการตลาด

แสดงวิธีการตลาดข้าว อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์ มีแหล่งรับซื้อผลผลิต จำนวน ๑๐ แห่ง โดยตั้งอยู่ตำบลวังโป่ง จำนวน ๒ แห่ง ตำบลท้ายดง จำนวน ๓ แห่ง ตำบลวังหิน จำนวน ๓ แห่ง และตำบลซับเปิบ ๒ แห่ง

๓) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

-

๑.๔.๒ ชนิดสินค้า ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

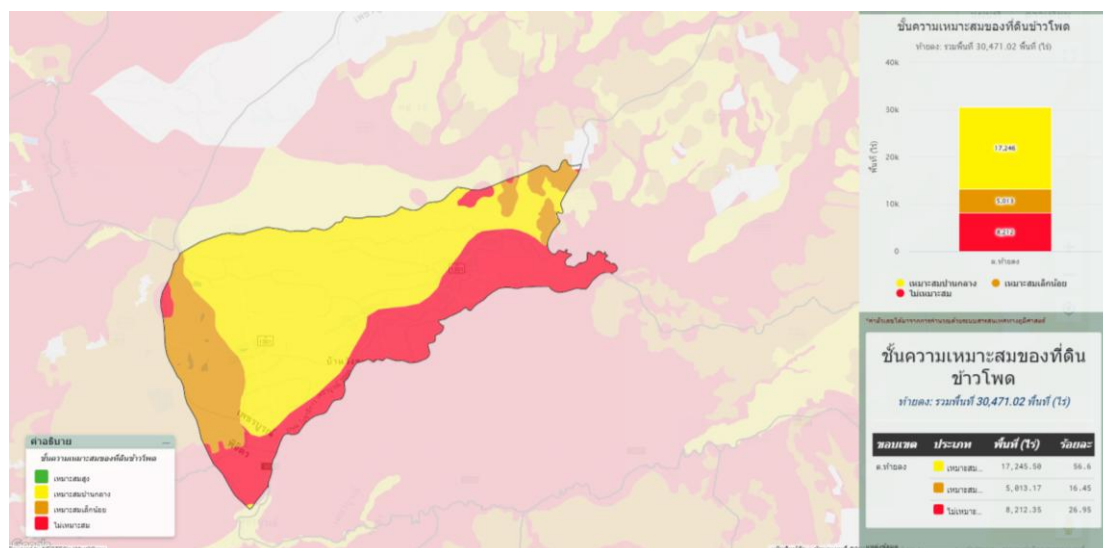
(๑) เขตความเหมาะสม

ตำบลท้ายดง มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จำนวน ๒๐,๖๖๘ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๘,๕๔๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๕๘ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๓,๕๒๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๐๕ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๘,๕๔๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๓๖

ตารางที่ ๑๔ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ๓๐,๔๗๑ (ไร่)				
	เหมาะสมมาก(S๑)	เหมาะสมปานกลาง(S๒)	เหมาะสมน้อย(S๓)	ไม่เหมาะสม(N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ตำบลท้ายดง	๐	๑๗,๒๔๕	๕,๐๑๓	๘,๒๑๓	๓๐,๔๗๑

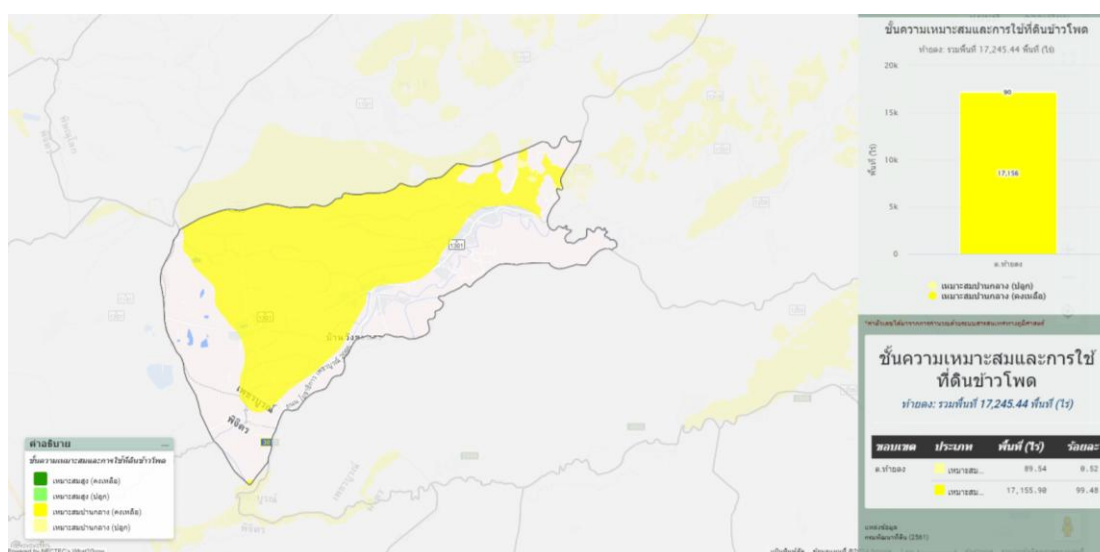
ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>

ภาพที่ ๑๔ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่มีศักยภาพ)สำหรับปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง (ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>)

(๒) พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ตำบลชัยเปิบ จังหวัดเพชรบูรณ์ มีพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จำนวน ๑,๑๓๖ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือ หมู่ที่ ๑ บ้านวังชะนาง จำนวน ๖๕๕ ไร่ รองลงมา คือ หมู่ที่ ๑๒ บ้านวังชะนางเหนือ จำนวน ๔๘๖ ไร่

ภาพที่ ๑๕ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลท้ายดงอำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์ (ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>)

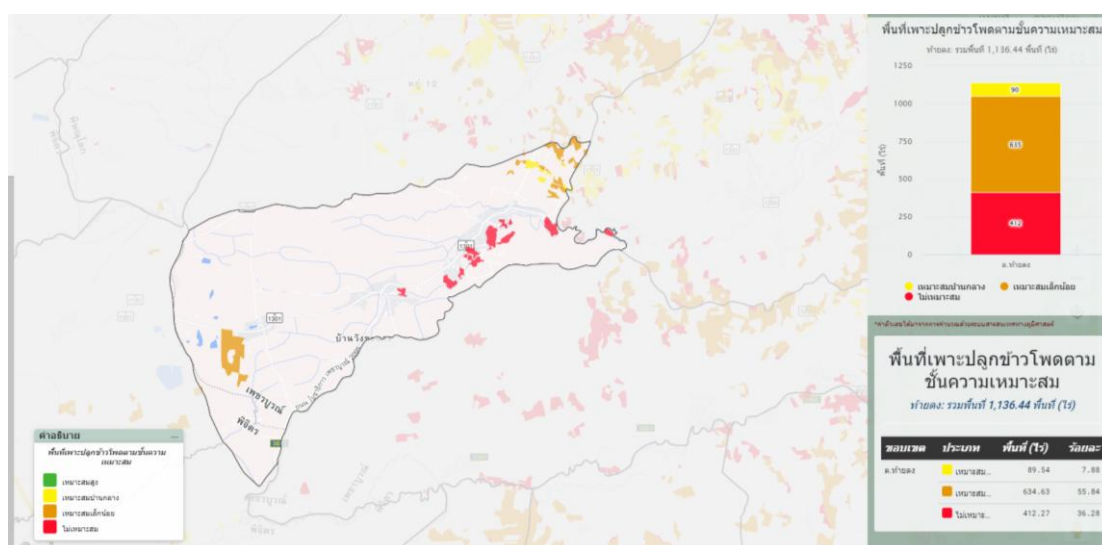
(๓) พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตำบลท้ายดง มีพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน - ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน - ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑๓,๒๔๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๖ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๕,๐๑๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๔๕ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๘๒๑๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๙๕

ตารางที่ ๑๖ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตามระดับชั้นความเหมาะสมตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ๑,๑๓๖ (ไร่)				
	เหมาะสมมาก(S๑)	เหมาะสมปานกลาง(S๒)	เหมาะสมน้อย(S๓)	ไม่เหมาะสม(N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ตำบลท้ายดง	๐	๘๘	๖๓๔	๔๑๒	๑,๑๓๖

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>

ภาพที่ ๑๗ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตามระดับชั้นความเหมาะสมตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>)

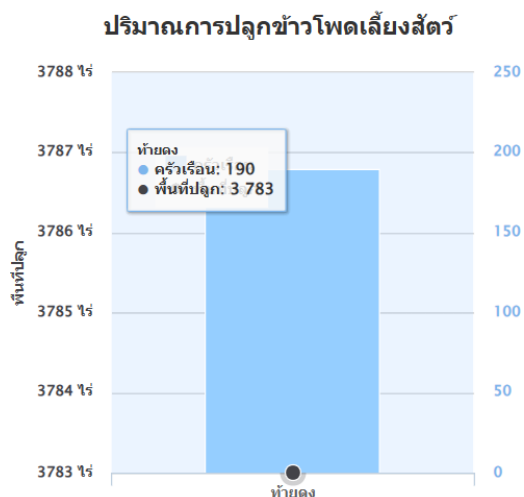
๒) ปริมาณการผลิต

ตำบลท้ายดง มีพื้นที่การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จำนวน ๓,๗๘๓ ไร่ ๑๙๐ ครั้วเรือน

ตารางที่ ๑๗ แสดงปริมาณการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

ตำบล	ครั้วเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
ท้ายดง	๑๙๐	๓,๗๘๓.๐	๓,๗๘๓.๐	๔,๕๓๙.๖	๑.๒
รวม	๑๙๐	๓,๗๘๓.๐	๓,๗๘๓.๐	๔,๕๓๙.๖	๑.๒

ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๑๗ แสดงปริมาณการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตำบลท่ายาง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๖)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของตำบลท่ายาง แบ่งเป็น ๒ ฤดู ได้แก่ ข้าวโพดฤดูฝน เกษตรกรจะปลูกข้าวโพดในสภาพพื้นที่ไร่ที่น้ำไม่ท่วมขัง ข้าวโพดฤดูแล้ง เกษตรกรจะปลูกข้าวโพดในนาหลังฤดูทำนา มีการใช้เทคโนโลยีการผลิต ดังนี้

- (๑) การใช้พันธุ์ดี ใช้พันธุ์รับรองจากกรมวิชาการเกษตร
- (๒) การเตรียมดิน ใช้เครื่องจักรในการเตรียมดินและมีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในการปรับปรุงดิน
- (๓) การปลูก ใช้เครื่องจักรกลและใช้แรงงานคนในการปลูก
- (๔) การเก็บเกี่ยว ใช้เครื่องจักรในการเก็บเกี่ยวเพื่อความสะดวก ประหยัด ลดต้นทุนการผลิต

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในตำบลชัยเปิบ มีการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ฤดูการปลูกเริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงเดือนกันยายน ปลูกสูงสุดในเดือนพฤษภาคม การเก็บเกี่ยวระหว่างกรกฎาคมถึงเดือนมกราคมเก็บเกี่ยวสูงสุดในเดือนกันยายน โดยมีปฏิทินการเพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ในตำบลชัยเปิบ ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ฤดูฝน					←	△	→			▽		
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ฤดูแล้ง				▽							△	

สัญลักษณ์

←→ ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

←.....→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ตารางที่ ๑๗ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ในตำบลท่ายาง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

๕) ต้นทุนการผลิต

ตำบลท้ายดง มีต้นทุนการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ โดยพื้นที่ในเขตชลประทานมีต้นทุนผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เป็นเงิน ...-....บาท และพื้นที่นอกเขตชลประทานมีต้นทุนผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เป็นเงิน ๔,๗๘๔ บาท

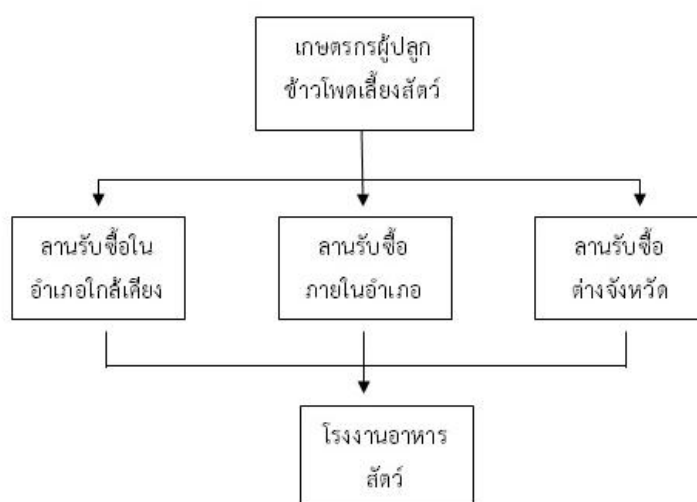
ตารางที่ ๑๘ แสดงต้นทุนการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ต่อไร่ ปี ๒๕๖๕ อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

รายการ	ในเขตชลประทาน		เขตชลประทาน		หมายเหตุ
	จำนวน	หน่วย	จำนวน	หน่วย	
เตรียมดิน ไถดะ ไถแปร	-	-	๔๙๗	บาท/ไร่	
ค่าเมล็ดพันธุ์	-	-	๕๘๗	บาท/ไร่	
ค่าแรงปลูก	-	-	๑๘๐	บาท/ไร่	
ค่าสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	-	-	๑๕๐	บาท/ไร่	
ค่าปุ๋ย	-	-	๘๑๘	บาท/ไร่	
ค่าแรงงานใส่ปุ๋ย ฉีดพ่นสารเคมี	-	-	๓๔๓	บาท/ไร่	
ค่าเก็บเกี่ยว	-	-	๑,๒๙๐	บาท/ไร่	
ค่าเช่า	-	-	๑,๐๐๐	บาท/ไร่	
รวม	-	-	๔,๗๘๔	บาท/ไร่	

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

เมื่อเกษตรกรเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้วก็นำผลผลิตไปขายกับลานรับซื้อในพื้นที่ภายในอำเภอที่ใกล้ที่สุด หรือเป็นลานรับซื้อที่เกษตรกรเป็นลูกไร่ หรือถ้าเป็นลานรับซื้อในพื้นที่อำเภอรับซื้อในราคาถูกก็จะนำผลผลิตไปขายยังลานรับซื้อต่างอำเภอ หรือต่างจังหวัดที่อยู่ใกล้เคียงที่รับซื้อในราคาที่สูงกว่า

(๑) วิธีการตลาดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

แสดงวิธีการตลาดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของอำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์ มีแหล่งรับซื้อผลผลิต จำนวน ๑๐ แห่ง โดยตั้งอยู่ตำบลวังโป่ง จำนวน ๒ แห่ง ตำบลท้ายดง จำนวน ๓ แห่ง ตำบลวังหิน จำนวน ๓ แห่ง และตำบลซับเปิบ ๒ แห่ง

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

-

๑.๔.๓ ชนิดสินค้า มันสำปะหลัง

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

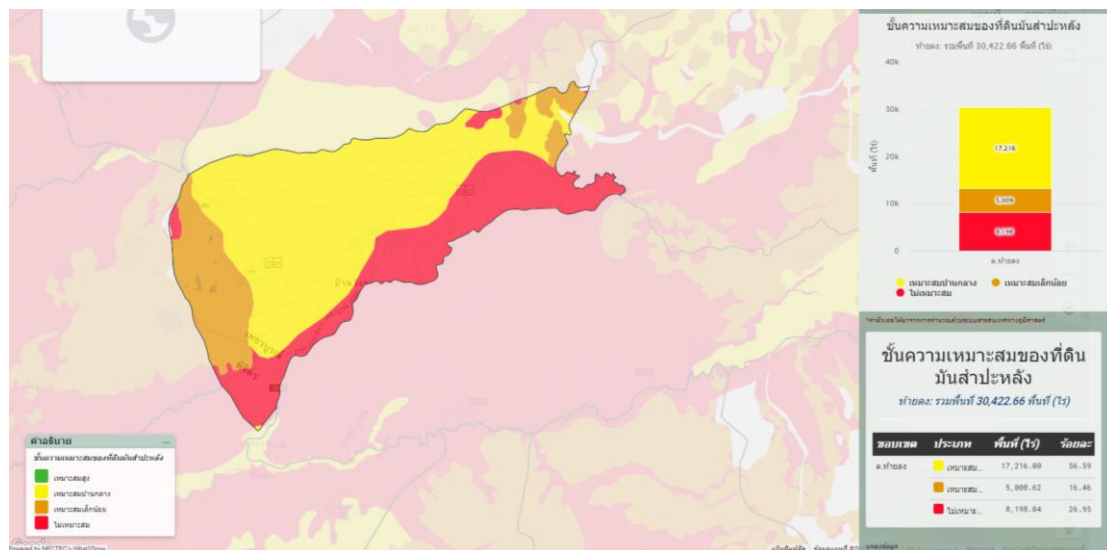
(๑) เขตความเหมาะสม

ตำบลชัยเปิบ มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกมันสำปะหลัง จำนวน ๓๐,๔๒๒ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน - ไร่ คิดเป็นร้อยละ - พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑๗,๒๑๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๕๙ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๕,๐๐๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๔๖ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๘,๑๙๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๖

ตารางที่ ๑๙ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง ตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกมันสำปะหลัง ๓๐,๔๒๒ (ไร่)				
	เหมาะสมมาก(S๑)	เหมาะสมปานกลาง(S๒)	เหมาะสมน้อย(S๓)	ไม่เหมาะสม(N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ตำบลท้ายดง	๐	๑๗,๒๑๖	๕,๐๐๘	๘,๑๙๘	๓๐,๔๒๒

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>

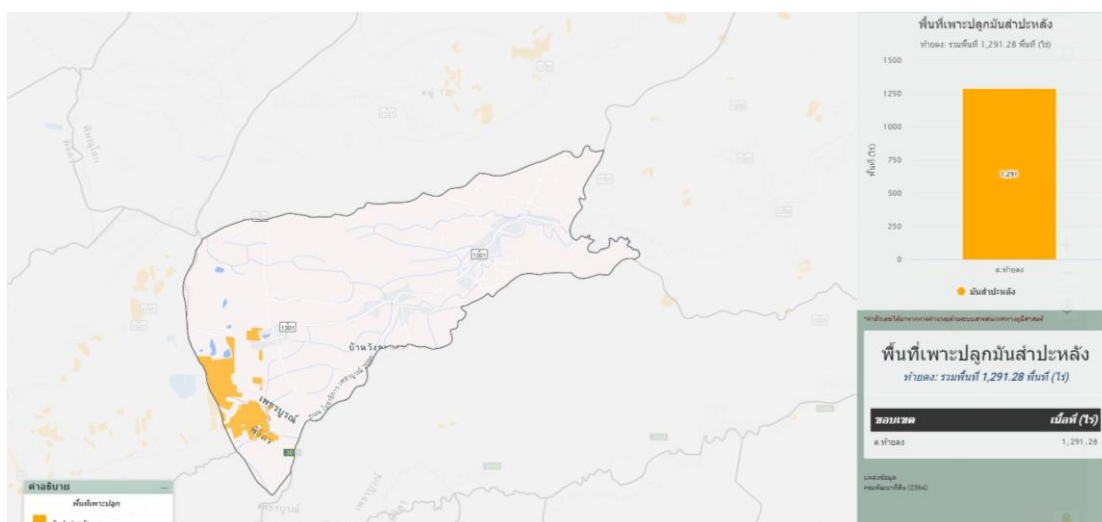

ภาพที่ ๑๘ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่มีศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง ตำบลท้ายดงอำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>)

(๒) พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง

ตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์ มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง จำนวน ๑,๒๙๑ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุด คือ หมู่ที่ ๙ บ้านร่องตะแบก จำนวน ๔๕๖ ไร่ รองลงมาคือ หมู่ที่ ๗ บ้านทุ่งนางามจำนวน ๒๘๕ ไร่

ภาพที่ ๒๐ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลท้ายดงอำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>)

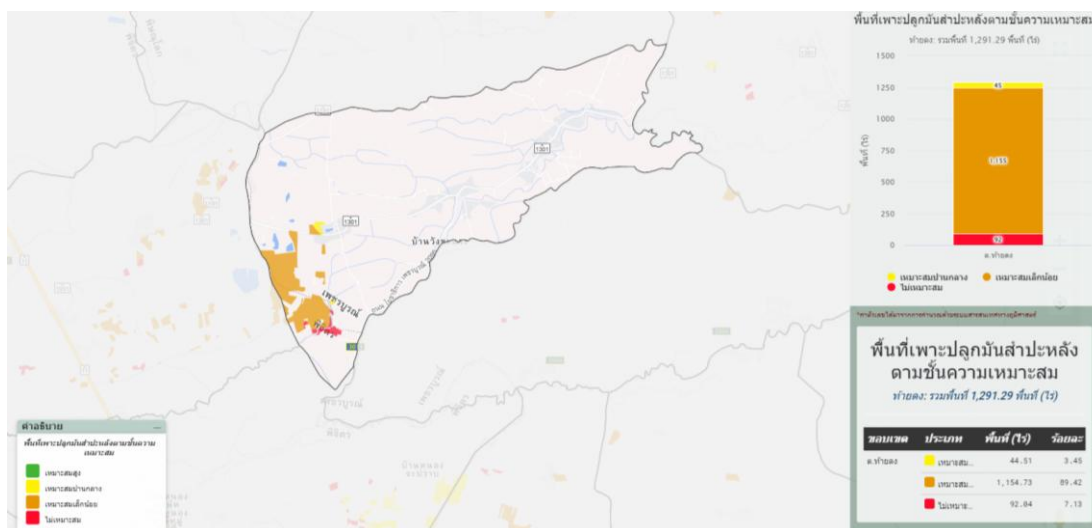
(๓) พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตำบลชัยเปิบ มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๑๒๙๑ ไร่ โดยมีพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐ มีพื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๔๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๔ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑,๑๕๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๔๒ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๙๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗.๑๓

ตารางที่ ๒๐ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลชัยเปิบ อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกมันสำปะหลัง ๑,๒๙๑ (ไร่)				
	เหมาะสมมาก(S๑)	เหมาะสมปานกลาง(S๒)	เหมาะสมน้อย(S๓)	ไม่เหมาะสม(N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมตำบลชัยเปิบ	๐	๔๔	๑,๑๕๔	๙๒	๑,๒๙๑

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>

ภาพที่ ๒๑ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสมตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>)

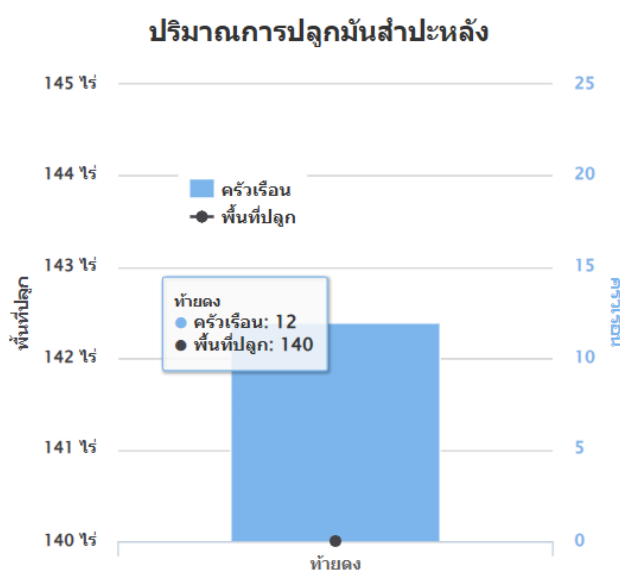
๒) ปริมาณการผลิต

ตำบลท้ายดง มีพื้นที่การปลูกมันสำปะหลัง จำนวน ๑๔๐ ไร่ ๑๒ ครัวเรือน

ตารางที่ ๒๑ แสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง ตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

ตำบล	ครัวเรือน	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
ท้ายดง	๑๒	๑๔๐.๐๐	๑๔๐.๐๐	๔๒๐	๓.๐๐
รวม	๑๒	๑๔๐.๐๐	๑๔๐.๐๐	๔๒๐	๓.๐๐

ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๖

ภาพที่ ๒๒ แสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง ตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๕)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

- (๑) การใช้พันธุ์ดี มีการคัดพันธุ์ที่เหมาะสมกับพื้นที่ และผลิตพันธุ์ใช้เอง
- (๒) การเตรียมดิน มีการใช้เครื่องจักรในการเตรียมดินและมีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในการปรับปรุงดิน
- (๓) การปลูก การจัดระยะปลูกให้เหมาะกับสายพันธุ์ และดิน
- (๔) การใส่ปุ๋ย มีการผสมปุ๋ยเพื่อใช้เองช่วยลดต้นทุนการผลิต
- (๕) การเก็บเกี่ยว ใช้เครื่องจักรในการเก็บเกี่ยวเพื่อความสะดวก ประหยัด ลดต้นทุนการผลิต

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอลำทะเมนชัย มีการปลูกมันสำปะหลัง ฤดูการปลูกเริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคม ถึงเดือนมิถุนายน ปลูกสูงสุดในเดือนเมษายน การเก็บเกี่ยวระหว่างเดือนมกราคม ถึง เดือนเมษายน เก็บเกี่ยวสูงสุดในเดือนกุมภาพันธ์ โดยมีปฏิทินการเพาะปลูกมันสำปะหลัง ในอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดเพชรบูรณ์ ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
มันสำปะหลังโรงงาน			←	△			→					
สัญลักษณ์	←.....→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว		↔ ช่วงฤดูปลูก		△ ปลูกสูงสุด		▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด					

ตารางที่ ๒๓ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกมันสำปะหลัง ในอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดเพชรบูรณ์

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอลำทะเมนชัย มีต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง โดยพื้นที่ในเขตชลประทาน มีต้นทุนผลิตมันสำปะหลัง เป็นเงิน ...-...บาท และพื้นที่นอกเขตชลประทานมีต้นทุนผลิตมันสำปะหลัง เป็นเงิน ๔,๔๐๐ บาท

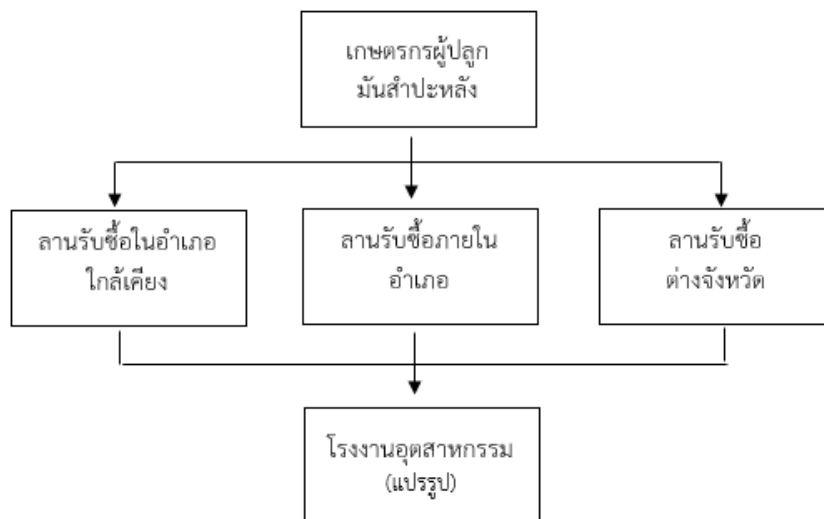
ตารางที่ ๒๔ แสดงต้นทุนการผลิตมันสำปะหลังต่อไร่ ปี ๒๕๖๕ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดเพชรบูรณ์.

รายการ	ในเขตชลประทาน		เขตชลประทาน		หมายเหตุ
	จำนวน	หน่วย	จำนวน	หน่วย	
เตรียมดิน ไถดะ ไถแปร ยกร่อง	-	-	๗๐๐	บาท/ไร่	
ค่าท่อนพันธุ์	-	-	๕๐๐	บาท/ไร่	
ค่าปลูก	-	-	๓๐๐	บาท/ไร่	
ค่าสารเคมีกำจัดวัชพืช ศัตรูพืช	-	-	๒๐๐	บาท/ไร่	
ค่าปุ๋ย	-	-	๑,๐๐๐	บาท/ไร่	
ค่าแรงงานใส่ปุ๋ย ฉีดพ่นสารเคมี	-	-	๒๐๐	บาท/ไร่	
ค่าเก็บเกี่ยว	-	-	๕๐๐	บาท/ไร่	
ค่าเช่า	-	-	๑,๐๐๐	บาท/ไร่	
รวม	-	-	๔,๔๐๐	บาท/ไร่	

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

สถานการณ์การผลิตมันสำปะหลังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากราคามันสำปะหลังที่แพงขึ้น และเมื่อเกษตรกรเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้วก็นำผลผลิตไปขายกับลานรับซื้อในพื้นที่ภายในอำเภอที่ใกล้ที่สุด หรือเป็นลานรับซื้อที่เกษตรกรเป็นลูกไร่ หรือถ้าลานรับซื้อในพื้นที่อำเภอรับซื้อในราคาถูกก็นำผลผลิตไปขายยังลานรับซื้อต่างอำเภอ หรือต่างจังหวัดที่อยู่ใกล้เคียงที่รับซื้อในราคาที่สูงกว่า

(๑) วิธีการตลาดมันสำปะหลัง เกษตรกรขายผลผลิตมันสำปะหลังในลักษณะต่างคนต่างขาย แยกวัดแบ่ง และขายคละ ไม่มีการแปรรูป

แสดงวิธีการตลาดมันสำปะหลังของอำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์ มีแหล่งรับซื้อผลผลิต จำนวน ๑๐ แห่ง โดยตั้งอยู่ตำบลวังโป่ง จำนวน ๒ แห่ง ตำบลท้ายดง จำนวน ๓ แห่ง ตำบลวังหิน จำนวน ๓ แห่ง และตำบลซับเปิบ ๒ แห่ง

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

๒. ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๓๗ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
ด้านการผลิตสินค้าและการตลาด ๑.ข้าว ๒.ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ๓.มะขามหวาน ๔.มะม่วง ๕.มันสำปะหลัง	๑. ต้นทุนการผลิตสูง ๒. การระบาดของโรคและแมลง ๓. ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ๔. เสื่อมโทรม ๕. ราคาผลผลิตตกต่ำ	๑. ส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มผลิตพันธุ์ เมล็ดพันธุ์ ผสมปุ๋ย ใช้เอง ๒. จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ด้านการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช ให้ความรู้ด้านการป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกวิธี ๓. ปรับโครงสร้างดินให้ดีขึ้นโดยใช้อินทรีย์วัตถุ เช่นปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก ๔. รัฐมีการกำหนดราคาขั้นต่ำ หรือโครงการประกันรายได้	ทุกหมู่บ้าน	มาก
ด้านเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ๑.เกษตรกรขาดความรู้ ๒.เกษตรกรไม่มีการรวมกลุ่ม	๑.เกษตรกรขาดการรวมกลุ่ม ๒.เกษตรกรไม่มีความรู้ในการบริหารจัดการกลุ่ม .	๑.ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรในรูปแบบแปลงใหญ่ ๒.ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน ๓.ส่งเสริมให้ความรู้ด้านการบริหารจัดการกลุ่ม	ทุกหมู่บ้าน	ปานกลาง
ด้านการแปรรูปผลผลิตและผลิตภัณฑ์ ๑.เกษตรกรขาดความรู้ด้านการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ๒.เกษตรกรขาดเครื่องมือในการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร	๑.เกษตรกรขาดเครื่องมือสำหรับแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ๒.เกษตรกรขาดทักษะในการแปรรูป	๑.ส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มเพื่อแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ๒.ให้ความรู้เกษตรกรเรื่องการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร การเพิ่มมูลค่าของผลผลิต ๓.จัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์ในการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรให้กับกลุ่มองค์กรเกษตรกร	ทุกหมู่บ้าน	ปานกลาง

๒.๒.๑ การจัดทำ TOWS Matrix

ตารางที่ ๓๘ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	จุดแข็ง (Strengths) ๑. เกษตรกรมีพื้นที่สำหรับการทำ การเกษตรและปลูกพืชหลายชนิด ๒. มีทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ ๓. สภาพพื้นที่เอื้อต่อการปลูกพืชได้ หลากหลาย ๔. เกษตรกร SF, YSF สามารถรับ เทคโนโลยีใหม่ ๆ ได้ ๕. มีแหล่งรับซื้อผลผลิตทางการ เกษตร ๖. มีศพก. และศพก. เครือข่าย ๗. การคมนาคมสะดวก	จุดอ่อน (Weakness) ๑. เกษตรกรใช้สารเคมีด้านการเกษตรเยอะ ๒. ขาดแหล่งน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง ๓. เกษตรกรยังขาดความรู้และเทคโนโลยีการผลิต สมัยใหม่มาใช้ในการเกษตร ๔. เกษตรกรต้นแบบมีน้อยและยังขาดทักษะการ ถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้อื่น ๕. ขาดแคลนแรงงานด้านการเกษตร
โอกาส (Opportunity) ๑. มีการทำงานแบบบูรณาการ ร่วมกันจากหน่วยงานภาคี เครือข่าย และพร้อมให้การสนับสนุนความรู้ด้าน การเกษตร ๒. รัฐบาลมีนโยบายอาหารปลอดภัย (Food Safety) กระแสการรักษา สุขภาพ อาหารเพื่อสุขภาพ เป็นโอกาส ให้เพิ่มมูลค่าและรายได้จากผลผลิต ทางการเกษตร ๓. องค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีมีให้ เลือกหลากหลาย ๔. มีเทคโนโลยีสื่อโซเชียล ครอบคลุม ทุกพื้นที่ ๕. มีแหล่งเงินทุนสนับสนุนในอัตรา ดอกเบี้ยต่ำ	SO (กลยุทธ์เชิงรุก) ๑. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตร ปลอดภัยที่ได้มาตรฐานรับรองระบบ GAP (S๑S๒O๒) ๒. ส่งเสริมเกษตรกรรวมกลุ่มการ ผลิต(แปลงใหญ่) (S๓S๖O๑O๕) ๓. ส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิง เกษตรและการแปรรูปผลผลิต การเกษตร (S๑S๗O๓O๔)	WO (กลยุทธ์เชิงแก้ไข) ๑. การถ่ายทอดความรู้การใช้เทคโนโลยีแก่ เกษตรกร (W๓O๑O๓) ๒. โครงการส่งเสริมการปลูกพืชอินทรีย์ พืช ปลอดภัย (W๑O๒) ๓. พัฒนาเกษตรกรต้นแบบ สนับสนุนเกษตรกร รุ่นใหม่ YSF (W๔W๕O๓O๔) ๔. ส่งเสริมให้มีการปรับปรุงโครงสร้างดิน (W๑O๑) ๕. ส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทน แรงงาน (W๕O๕)
อุปสรรค (Threat) ๑. ภัยธรรมชาติ ๒. ราคาพืชผลทางการเกษตร ขึ้น-ลง ไม่แน่นอน ๓. ต้นทุนการผลิตสูง ๔. โรคและแมลงศัตรูพืชระบาด	ST (กลยุทธ์เชิงป้องกัน) ๑. ส่งเสริมการใช้และผลิตสารชีว ภัณฑ์และถ่ายทอดความรู้การใช้ สารเคมีที่ถูกต้อง (S๑T๓T๔) ๒. ส่งเสริมระบบการปลูกพืชให้ เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และช่วง ฤดูกาล (S๑S๓T๑T๓) ๓. ส่งเสริมให้เกษตรกรเกิดการ รวมกลุ่มเพื่อขายสินค้าทาง การเกษตร เพื่อต่อรองราคาและลด การแทรกแซงราคาของพ่อค้าคน กลาง (S๑S๔T๒)	WT (กลยุทธ์เชิงรับ) ๑. ส่งเสริมเกษตรกรปลูกพืชใช้น้ำน้อยในฤดูแล้ง (W๒T๑) ๒. ส่งเสริมเกษตรกรให้ใช้สารเคมีที่ถูกต้อง (W๑T๓) ๓. ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรใช้แอปพลิเคชัน ติดตามข่าวสารทางการเกษตรทางช่องทางต่างๆ (W๓T๔)

กำหนดเป็นกลยุทธ์ ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

- ๑.๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ปลูกพืชตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP)
- ๑.๒ พัฒนาศักยภาพเกษตรกร และองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง
- ๑.๓ ส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรและการแปรรูปผลผลิตการเกษตร

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

- ๒.๑ การถ่ายทอดความรู้การใช้เทคโนโลยีแก่เกษตรกร
- ๒.๒ ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการผลิตพืชอาหารปลอดภัย
- ๒.๓ พัฒนาเกษตรกรต้นแบบ สนับสนุนเกษตรกรรุ่นใหม่ YSF
- ๒.๔ ส่งเสริมให้มีการปรับปรุงโครงสร้างดิน
- ๒.๕ ส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทนแรงงาน

๓. กลยุทธ์เชิงป้องกัน

- ๓.๑ ส่งเสริมการใช้และผลิตสารชีวภัณฑ์และถ่ายทอดความรู้การใช้สารเคมีที่ถูกต้อง
- ๓.๒ ส่งเสริมระบบการปลูกพืชให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และช่วงฤดูกาล
- ๓.๓ ส่งเสริมให้เกษตรกรเกิดการรวมกลุ่มเพื่อขายสินค้าทางการเกษตร เพื่อต่อราคาและลดการแทรกแซงราคาของพ่อค้าคนกลาง

๔. กลยุทธ์เชิงรับ

- ๔.๑ ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้
- ๔.๒ บริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรให้มีประสิทธิภาพ

บทที่ ๓

ทิศทาง/แนวทางการพัฒนา

๑.แนวทางการพัฒนา

ประวัติการประกอบอาชีพของชุมชน

ในอดีตการประกอบอาชีพของเกษตรกร อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่ผ่านมาเป็นการผลิต เพื่อการบริโภคในครัวเรือนและผลผลิตที่เหลือจะนำไปขายเป็นรายได้เพื่อซื้อปัจจัยในการดำรงชีวิต มีการใช้แรงงานในครัวเรือนและแรงงานสัตว์เป็นหลัก เกษตรกรส่วนใหญ่มีอาชีพทำนาเป็นหลักและประกอบกิจกรรมอื่นเป็นรายได้เสริมหรือเป็นแหล่งอาหารเพื่อการบริโภคในครัวเรือน เช่นการปลูกไม้ผลไม้ยืนต้น การปลูกพืชผักสวนครัว การปลูกพืชผักและพืชสมุนไพรแบบสวนหลังบ้าน การเลี้ยงสัตว์ปีกเพื่อบริโภค การเลี้ยงสัตว์เล็กเพื่อเป็นเงินออม การเลี้ยงสัตว์ใหญ่เพื่อใช้งานและการเลี้ยงปลาเพื่อเป็นแหล่งอาหาร เป็นต้น กล่าวคือมีวิถีชีวิตแบบเศรษฐกิจเพื่อการยังชีพหรือเพียงพอและผลผลิตเหลือจึงนำไปจำหน่ายเป็นรายได้ในการดำรงชีวิต

ลักษณะการผลิต เทคนิค และระบบ

ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๐ ที่ผ่านมามาจนถึงปัจจุบันเกษตรกรได้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการผลิต จากอดีตที่เคยประกอบอาชีพการเกษตรแบบเพียงพอ มีการประกอบกิจกรรมที่มีความหลากหลาย มีกิน มีใช้ ไม่เป็นหนี้ ชีวิตมีความสุขมาเป็นการผลิตกิจกรรมการเกษตรเชิงเดี่ยว และพึ่งพากิจกรรมการเกษตรเพียงไม่ กี่ชนิดโดยมุ่งหวังผลตอบแทนด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก มีการเร่งรัดการเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้นโดยใช้เทคโนโลยีและพึ่งพาปัจจัยการผลิตจากภายนอกเป็นหลัก ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงและเกษตรกรได้รับผลตอบแทนที่ไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน กิจกรรมอื่นๆ ที่เป็นแหล่งอาหารในครัวเรือนหรือรายได้เสริมถูกละเลย ทำให้มีรายจ่ายเพิ่มมากขึ้นในขณะที่รายรับไม่คุ้มค่าต่อการลงทุนเป็นผลต่อการดำรงชีพและทำให้มีภาระหนี้สินผูกพันเพิ่มขึ้นทุกปี

นอกจากนี้การใช้ปัจจัยการผลิตในปริมาณที่มากเกินไปจนขอบเขต ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมและทำลายความสมดุลของระบบนิเวศเกษตร ส่งผลกระทบต่อแหล่งอาหารตามธรรมชาติในท้องถิ่นรวมทั้งต่อการพัฒนาระบบและรูปแบบการผลิตการเกษตรที่ต้องเผชิญกับปัญหาความไม่สมดุลของธรรมชาติมากขึ้น

ปัจจัย/เงื่อนไข ในการพัฒนาผลตอบแทนที่ได้

(๑) ปัจจัย/เงื่อนไขในการพัฒนา

- ๑) มุ่งเน้นให้เกิดการผสมผสานกิจกรรม/โครงการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ จังหวัดบูรณาการ (CEO) และองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ลงสู่พื้นที่ในลักษณะของการบูรณาการ โดยจะต้องสอดคล้องกับปัญหาและตรงกับความต้องการที่แท้จริงของเกษตรกร รวมทั้งไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนกันและกัน
- ๒) มุ่งเน้นให้เกิดกระบวนการเรียนรู้โดยมีเกษตรกรและชุมชนเป็นศูนย์กลาง และชุมชนจะต้องเป็นผู้คิด ผู้ทำ และผู้ประเมินผลการกระทำด้วยตนเองทุกขั้นตอน
- ๓) มุ่งเน้นให้ชุมชนมีความสามารถในการพึ่งพาตนเอง มีการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ถูกต้องและเหมาะสม (GAP) ไม่ทำลายทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม และมีความสามารถในการพัฒนาตนเองอย่างยั่งยืน

(๒) ผลตอบแทนที่ได้

- ๑) มีรูปแบบกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งเป็นแนวทางในการสร้างชุมชนเครือข่ายพัฒนาการเกษตร
- ๒) มีการเชื่อมโยงการทำงานของภาครัฐ องค์กรเกษตรกร กลุ่มอาชีพ แกนนำ และหน่วยงานต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ และสนองตอบความต้องการที่แท้จริงของเกษตรกรในชุมชน
- ๓) ชุมชนมีแหล่งความรู้และเทคโนโลยีที่ถูกต้องและเหมาะสม และสามารถนำไปปรับใช้ในการลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต เพิ่มรายได้และฟื้นฟูทรัพยากรการเกษตร
- ๔) เกิดพื้นที่นาร่องที่เน้นการมีส่วนร่วมของเกษตรกรอันจะเป็นแบบอย่างสำหรับการขยายผลต่อไป

กลยุทธ์ทางเลือก

(๑) แผนถ่ายทอดและเผยแพร่เทคโนโลยี เน้นการพัฒนาและส่งเสริมการผลิตพืช การเลี้ยงปศุสัตว์ และการเพาะเลี้ยงปลาน้ำจืดที่สำคัญในลักษณะของกลุ่มพัฒนาการผลิต หรือศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตของชุมชน มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตที่ถูกต้องและเหมาะสม (GAP) และสอดคล้องกับความต้องการและศักยภาพการผลิตของชุมชน โดยให้มีการกำหนดเป้าหมายและวิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม มีวิทยากรเกษตรกร รวมทั้งกำหนดรูปแบบในการจัดการ ทั้งในช่วงของภาครัฐ องค์กรเกษตรกร และภาคเอกชนที่ชัดเจน

ลักษณะงาน/โครงการ ภายใต้แผนงาน เป็นการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาการผลิตและ กิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยีภายใต้งาน/โครงการเดียวกัน โดยมีการสนับสนุนงบประมาณและปัจจัยการผลิตควบคู่กับการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ยึดชุมชนเป็นศูนย์กลาง ในการถ่ายทอดเทคโนโลยี มีวิทยากรเกษตรกร มีการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ มีจุดถ่ายทอดเทคโนโลยี รวมทั้งมีการบริหารจัดการกลุ่มและกองทุนหมุนเวียน โดยให้เกษตรกรในชุมชนจัดทำข้อตกลงระเบียบและข้อบังคับ เพื่อให้ชุมชนสามารถพัฒนาการผลิตและพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

(๒) แผนการลงทุน(แผนธุรกิจชุมชน) เน้นการส่งเสริมองค์กรเกษตรกร หรือชุมชนในการพัฒนาการผลิตพืช ประมงและปศุสัตว์รวมทั้งการส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตเกษตรของชุมชนให้เป็นสินค้าการเกษตรในลักษณะวิสาหกิจชุมชน รวมทั้งมีการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตที่ถูกต้องและเหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตต่อหน่วยและเพิ่มผลผลิตที่มีคุณภาพ สะอาด ปลอดภัยจากสารพิษตกค้าง และตรงกับความต้องการของตลาด ลักษณะงาน/โครงการ ภายใต้แผนงาน เป็นการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรในลักษณะวิสาหกิจชุมชน มีการรวมตัวเป็นกลุ่มมีระบบการผลิตที่ถูกต้องและเหมาะสม มีการถ่ายทอดความรู้โดยยึดเกษตรกรเป็นศูนย์กลาง มีจุดถ่ายทอดและวิทยากรเกษตรกร โดยมุ่งเน้นปรับปรุงคุณภาพผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐาน และสามารถพัฒนาเป็นแหล่งผลิตที่รองรับความต้องการของตลาด

(๓) แผนพัฒนาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เน้นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของหน่วยงานราชการ องค์กรเกษตรกร และชุมชนในการฟื้นฟูทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมการเกษตรในระดับไร่นา รวมทั้งการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในตำบล ลักษณะงาน/โครงการภายใต้แผนงาน เป็นการส่งเสริมระบบเกษตรกรรมยั่งยืน ที่สอดคล้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรและเกื้อกูลต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในระดับไร่นา การปรับปรุงบำรุงดิน การจัดการให้มีการใช้ปุ๋ยเคมี อย่างมีประสิทธิภาพ การป้องกันและแก้ไขดินเสื่อมโทรม รวมทั้งการจัดการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๔) แผนพัฒนาจังหวัดบูรณาการ (CEO) เน้นการบูรณาการแผนถ่ายทอดเทคโนโลยี แผนการลงทุน(แผนธุรกิจชุมชน) และแผนพัฒนาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม (แผนปรับปรุงฟื้นฟูทรัพยากร) โดย คัดเลือกหรือผสมผสานโครงการ/กิจกรรม ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์พัฒนาจังหวัด ลงสู่พื้นที่ในลักษณะของการบูรณาการ ลักษณะโครงการ/กิจกรรม เป็นการคัดเลือกโครงการ/กิจกรรม หรือผสมผสานโครงการ/กิจกรรม จากแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลที่ได้จากการจัดทำเวทีชุมชนและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัดลงสู่พื้นที่แบบบูรณาการ

(๕) แผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) แผน ๔ ปี เน้นการทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล (แผนชุมชน) ที่ได้จากการจัดทำเวทีชุมชน โดยให้สมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พิจารณาโครงการ/กิจกรรม ตามความต้องการของชุมชนไปจัดทำแผนพัฒนาตำบลด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (แผน ๔ ปี)

(๖) แผนแก้ไขปัญหาคาความยากจนด้านการเกษตร เน้นการฝึกอบรมพัฒนาอาชีพเกษตรกรผู้มีรายได้น้อยด้านการเกษตรสาขาต่าง ๆ เพื่อให้เกษตรกรสามารถจัดทำแผนพัฒนากิจกรรมกลุ่ม และแผนพัฒนาอาชีพของตนเอง โดยการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม เช่น ควรจะผลิตอะไร จะต้องใช้เงินทุนเท่าไร จะทำการผลิตเพื่อบริโภคหรือเพื่อขาย ถ้าขายจะขายที่ไหนและขายอย่างไร เป็นต้น ตลอดจนการสนับสนุนข้อมูลข่าวสารด้านต่าง ๆ ให้กับเกษตรกร ทั้งนี้หน่วยงานราชการสนับสนุนเงินทุนและปัจจัยการผลิตเพื่อช่วยเสริมให้แผนการผลิตของเกษตรกร ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในลักษณะเงินอุดหนุนตามความต้องการของเกษตรกร

โครงการ/กิจกรรม

- (๑) แผนถ่ายทอดเทคโนโลยี
 - ๑.โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
 - ๒.โครงการส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์
- (๒) แผนการลงทุน (ธุรกิจชุมชน)
 - ๑.โครงการพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
- (๓) แผนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - ๑.โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยพืชสดเพื่อปรับปรุงบำรุงดิน

ภาคผนวก

โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

๑. หลักการและเหตุผล

ดิน เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งในการผลิตพืช เพราะจัดได้ว่าเป็นแหล่งธาตุอาหารที่สำคัญของพืช แต่เนื่องจากการทำการเกษตรอย่างต่อเนื่องและไม่ถูกวิธี มีการใช้ปุ๋ยเคมีโดยเน้นธาตุอาหารหลัก คือ ไนโตรเจน ฟอสฟอรัสและโพแทสเซียม เป็นส่วนใหญ่ โดยไม่ได้คำนึงถึงปริมาณและชนิดของธาตุอาหารที่มีอยู่ในดิน ก่อให้เกิดปัญหาต่างๆตามมา เช่น ธาตุอาหารในดินน้อยเกินไป / มากเกินไป สมดุลของธาตุอาหารในดินสูญเสียไป คุณสมบัติของดินเปลี่ยนไปไม่เหมาะที่จะเพาะปลูก เป็นต้น ซึ่งยังส่งผลต่อต้นทุนการผลิตในเรื่องปริมาณของปุ๋ยที่ใช้ในแต่ละครั้งอีกด้วย หากเกษตรกรมีความรู้ด้านการจัดการดินอย่างถูกวิธี มีการตรวจสอบคุณภาพดิน ลักษณะดิน รวมถึงปริมาณธาตุอาหารในดินก่อนการเพาะปลูกก็จะสามารถช่วยลดปัญหาที่เกิดขึ้นได้ ทั้งนี้ ในปัจจุบันเกษตรกรสามารถขอรับคำปรึกษาและรับบริการบริการตรวจวิเคราะห์ดินได้จากหน่วยงานราชการโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย แต่มักเกิดปัญหาขอบเขตในการให้บริการที่มีอย่างจำกัด หน่วยงานตั้งอยู่ไกลจากพื้นที่และผลการตรวจวิเคราะห์ที่ได้ก็ล่าช้าไม่ทันระยะเวลาที่เกิดปัญหา หากเกษตรกรสามารถวิเคราะห์และตรวจคุณภาพดินได้เองหรือมีผู้ที่มีความรู้ความสามารถอยู่ในพื้นที่ก็จะช่วยประหยัดเวลาและนำผลการวิเคราะห์มาปรับใช้ให้ทันต่อเหตุการณ์ได้ ซึ่งในปัจจุบันได้มีงานวิจัยต่างๆเข้ามารองรับ และมีการผลิตชุดตรวจวิเคราะห์ดินอย่างง่ายสำหรับการใช้วิเคราะห์ธาตุอาหารในดินเบื้องต้น ผสานกับโปรแกรมการวิเคราะห์ดินและปุ๋ยที่หน่วยงานต่างๆพัฒนาขึ้นทำให้สามารถรู้ผลการวิเคราะห์และได้คำแนะนำในการใช้ปุ๋ยตามความต้องการของพืชได้สะดวกและรวดเร็ว ซึ่งหากเกษตรกรสามารถตรวจวิเคราะห์ดินและธาตุอาหารในดินก่อนการเพาะปลูกได้ก็จะเป็นการลดรายจ่ายในเรื่องของการใช้ปุ๋ยได้อีกทาง

ด้วยเหตุนี้ สำนักงานเกษตรอำเภอดงบัง ได้เล็งเห็นประโยชน์จากการจัดการดินและการตรวจสอบคุณภาพดินก่อนการเพาะปลูก จึงได้จัดโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการตรวจสอบธาตุอาหารในดินก่อนการเพาะปลูก ขึ้นเพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความสามารถในการจัดการดินและตรวจวิเคราะห์สภาพหรือความต้องการของดินก่อนการเพาะปลูกให้แก่เกษตรกรภายในชุมชนได้ ซึ่งจะเป็นการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับดินได้ในระยะยาว และยังเป็นการลดต้นทุนในการใช้ปุ๋ยได้อีกทางหนึ่งด้วย

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมมีความรู้ความสามารถในด้านการจัดการดินและปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิต
๒. เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมใช้ชุดตรวจคุณภาพดินได้อย่างถูกต้อง
๓. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมสามารถวิเคราะห์และประเมินการใช้ปุ๋ยและจัดการปัญหาด้านดินได้

๓. สถานที่ดำเนินการ

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล (สถานที่อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม)

๔. ระยะเวลาการดำเนินงาน

ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ -๒๕๗๐

๕. เป้าหมาย

อบรมให้ความรู้แก่เกษตรกร ในพื้นที่ ๕ ตำบลๆ ละ ๕๐ ราย รวม ๒๕๐ ราย

๖. งบประมาณ

ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนตำบลๆ ละ ๕๐,๐๐๐ บาท

๗.วิธีการและขั้นตอนการดำเนินงาน

- ๑.ประชุมคณะกรรมการศูนย์บริการฯและผู้นำหมู่บ้านเพื่อวางแผนโครงการ
- ๒.ประชาสัมพันธ์โครงการให้แก่ผู้สนใจ
- ๓.ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนตำบล
- ๔.ฝึกอบรมเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
- ๕.ประเมินผลโครงการ

๘.ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑.ผู้เข้ารับการอบรมสามารถจัดการปัญหาการขาดธาตุอาหารในดินได้อย่างถูกวิธี
- ๒.ผู้เข้ารับการอบรมสามารถใช้ชุดตรวจดินได้อย่างถูกวิธีและประเมินคุณภาพของดินได้อย่างถูกต้อง
- ๓.ลดต้นทุนในการผลิตทางด้านการเกษตรโดยลดการใช้ปุ๋ยเคมี

๙.ผู้รับผิดชอบโครงการ

๑. สำนักงานเกษตรอำเภอวังโป่ง
๒. ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล
๓. องค์การบริหารส่วนตำบล

โครงการส่งเสริมการผลิตและใช้ชีวภัณฑ์ในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช

๑. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากเกษตรกรในอำเภอวังโป่ง ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ และมีการใช้สารเคมีเป็นจำนวนมาก เกษตรกรประสบปัญหาเรื่องการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดโรคพืช และแมลงศัตรูพืชเป็นอย่างมาก เนื่องจากการใช้สารเคมีส่งผลเสียหลายด้านทั้งทำให้ต้นทุนการผลิตสูง โรคและแมลงดื้อยาสารพิษตกค้างและยังส่งผลทำให้สิ่งแวดล้อมเป็นพิษ ดังนั้นเพื่อให้เข้ากับนโยบายเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถพึ่งพาตนเองได้ จึงมีแนวคิดที่จะขยายเชื้อจุลินทรีย์เพื่อควบคุมศัตรูพืช เช่น เชื้อราไตรโคเดอร์มา, เชื้อราบีวเวเรีย ซึ่งไม่มีพิษตกค้างต่อสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อม เพื่อลดปริมาณการใช้สารเคมีสารฆ่าแมลงต้องห้าม และส่งเสริมให้เกษตรกรมาใช้สารชีวภัณฑ์แทนการใช้สารเคมี เพื่อเพิ่มความมั่นใจให้กับผู้บริโภคสินค้าเกษตร ส่งผลให้สินค้าเกษตรมีราคาสูงขึ้น

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อให้ผู้นำหมู่บ้านและเกษตรกรมีความรู้เรื่องการใช้ปุ๋ยอินทรีย์, ปุ๋ยชีวภาพ และการใช้สารชีวภัณฑ์ สามารถนำความรู้ที่ได้รับไม่เผยแพร่ได้
- ๒.๒ เพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่ผู้ผลิตและผู้บริโภค
- ๒.๓ เพื่อเป็นอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๒.๔ เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิตสินค้าการเกษตร
- ๒.๕ เพื่อให้เกษตรกรทราบประโยชน์ของจุลินทรีย์ควบคุมโรค แมลงศัตรูพืช

๓. พื้นที่ดำเนินการ

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

๕. เป้าหมาย

เกษตรกรในพื้นที่ตำบลท้ายดงและคณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

๖. งบประมาณ

ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนตำบล ๕ ตำบลๆ ละ ๑๐,๐๐๐ บาท

๗. วิธีการดำเนินการ

- ๗.๑ จัดประชุมชี้แจงโครงการกับคณะกรรมการศูนย์ฯ
- ๗.๒ ขออนุมัติงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการ
- ๗.๓ อบรมถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกร
- ๗.๔ ติดตามการดำเนินงานพร้อมประเมินผล

๘.ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๘.๑ เกษตรกรมีความรู้และเข้าใจเรื่องการใช้สารชีวภัณฑ์ และนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง
- ๘.๒ ลดการใช้สารเคมี เกิดความปลอดภัยแก่ผู้ผลิตและผู้บริโภค
- ๘.๓ ช่วยอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๘.๔ ลดต้นทุนการผลิตสินค้าการเกษตร
- ๘.๕ เกษตรกรทราบประโยชน์ของจุลินทรีย์ในการควบคุมโรค และแมลงศัตรูพืช

๙. ผู้รับผิดชอบ

- สำนักงานเกษตรอำเภอวังโป่ง
- องค์การบริหารส่วนตำบล
- ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

โครงการพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

๑. หลักการและเหตุผล

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในพื้นที่ตำบลท้ายดงเป็นกลุ่มแม่บ้านที่เกิดจากการรวมกลุ่มเพื่อดำเนินกิจกรรมต่างๆเป็นรายได้เสริมหลังจากเว้นว่างจากการทำการเกษตร โดยเป็นการรวมกลุ่มเพื่อผลิตสินค้า งานฝีมือต่างๆสามารถสร้างรายได้ให้แก่สมาชิกได้ในส่วนหนึ่ง สมาชิกส่วนใหญ่จัดได้ว่ามีฝีมือ และความชำนาญอยู่พอสมควรยังขาดแต่เพียงเทคนิคความรู้หรือแนวคิดในการบริหารจัดการกลุ่ม จึงจำเป็นที่จะต้องมีความรู้หน่วยงานภายนอกเข้ามาช่วยเสริมทักษะในส่วนที่ยังขาด หรือไม่มีความถนัด เพื่อที่จะทำให้การรวมกลุ่มเป็นไปอย่างมั่นคงและยั่งยืน

๒. วัตถุประสงค์ของโครงการ

- ๒.๑ เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้/เข้าใจ ในการบริหารจัดการกลุ่มทำให้กลุ่มมีความก้าวหน้า และยั่งยืน
- ๒.๒ เพื่อพัฒนาคุณภาพสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพหรือมีรูปแบบที่หลากหลายขึ้น
- ๒.๓ เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่สมาชิกกลุ่ม

๓. พื้นที่ดำเนินการ

ตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

๕. เป้าหมาย

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ต.ท้ายดง อ.วังโป่ง

๖. งบประมาณ

ขอรับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบลชัยเปิบ เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท

๗. วิธีการดำเนินการ

- ๗.๑ จัดประชุมชี้แจงโครงการกับคณะกรรมการศูนย์ฯ
- ๗.๒ ขออนุมัติงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการ
- ๗.๓ อบรมถ่ายทอดความรู้แก่กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรฯ
- ๗.๔ ติดตามการดำเนินงานพร้อมประเมินผล

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๘.๑ ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้/เข้าใจในการบริหารจัดการกลุ่ม
- ๘.๒ กลุ่มมีความเข้มแข็ง ยั่งยืน
- ๘.๓ มีผลิตภัณฑ์ที่ได้ออกสู่ชุมชนและสามารถต่อยอดความคิดไปสู่อนาคตได้

๙. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- สำนักงานเกษตรอำเภอวังโป่ง
- องค์การบริหารส่วนตำบลท้ายดง
- ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลท้ายดง

โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยพืชสดเพื่อปรับปรุงบำรุงดิน

๑. หลักการและเหตุผล

พื้นที่ในอำเภอวังโป่งเป็นพื้นที่เหมาะแก่การเกษตร โดยเฉพาะการทำไร่และทำนา เกษตรกรจึงมีการทำนาและทำไร่ตลอดทั้งปี ทำให้ดินเกิดสภาพเสื่อมโทรม จุลินทรีย์ในดินถูกทำลาย ทำให้ต้องใช้ปุ๋ยเคมีเพิ่มขึ้นทุกปี ทำให้ต้นทุนในการผลิตสูงขึ้น เกษตรกรจึงต้องเสียเงินในการซื้อปุ๋ยเคมีเป็นอันมาก การปรับปรุงบำรุงดินจึงจำเป็นอย่างยิ่งในการปรับสภาพดินให้อุดมสมบูรณ์ และลดต้นทุนในการผลิต

๒. วัตถุประสงค์ของโครงการ

- ๒.๑ เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้/เข้าใจ และสามารถปรับปรุงบำรุงดินให้มีประสิทธิภาพได้
- ๒.๒ เพื่อปรับสภาพดินให้สมบูรณ์ มีคุณภาพดีขึ้น
- ๒.๓ เพื่อลดต้นทุนการผลิต

๓. พื้นที่ดำเนินการ

ดำเนินการในพื้นที่ ๕ ตำบล

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๖-๒๕๗๐

๕. เป้าหมาย

เกษตรกร ๕ ตำบลๆ ละ ๕๐ ราย

๖. งบประมาณ

ขอรับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท

๗. วิธีการดำเนินการ

- ๗.๑ จัดประชุมชี้แจงโครงการกับคณะกรรมการศูนย์ฯ
- ๗.๒ ขออนุมัติงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการ
- ๗.๓ อบรมถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกร
- ๗.๔ ติดตามการดำเนินงานพร้อมประเมินผล

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๘.๑ เกษตรกรมีความรู้/เข้าใจ และสามารถปรับปรุงบำรุงดินให้มีประสิทธิภาพ
- ๘.๒ ดินอุดมสมบูรณ์ และมีคุณภาพดีขึ้น
- ๘.๓ ลดต้นทุนการผลิต

๙. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- สำนักงานเกษตรอำเภอวังโป่ง
- องค์การบริหารส่วนตำบล
- ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

